

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154
Septembrie 2020 (Anul XII) Nr. 139 (9/2020)

BOEM@

Septembrie 2020 (Anul XII) Nr. 9 (139) - 40 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida A.S.P.R.A.

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

9 / 2020

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu

Redactori: Constantin Oancă, Tănase Dănăilă, Paul Sân-Petru, Denisa Lepădatu, A.G. Secară, Grigore Grigore, Dan Ion Sanda, Lucia Pătrașcu, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Carmen Racoviță (București), Mircea Marcel Petcu (Tulcea), Lidia Grosu (Chișinău), Dumitru Anghel (Brăila), Petru Jipa (Germania), Melania Cuc (Bistrița)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul
www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,
petrerau@yahoo.com

Telefon: 0726 337376, 0740 596225

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regimentul 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

○ Materialele trimise la redacție trebuie să fie în format electronic (Word, RTF etc.) și să conțină diacritice.

○ Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional articole apărute anterior în alte publicații (inclusiv pe internet).

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Mihai Merticaru (p.5), Aurica Istrate (p.9), Mădălina Bărbulescu (p.10), Timur Chiș (p.13), Dana Logigan (p.16), Sabina Cojocaru (Rep. Moldova) (p.17), Irina Lucia Mihalca (p.20), Vasile Dan Marchiș (p.25), Ioan Romeo Roșianu (p.29), Angela Burtea (p.30)

Proză: Maria Tirenescu: Doamna Mimi (p.18), Florin Logreșteanu: La periferie... (p.26), Angela Burtea: Darul toamnei (p.30)

Cronică de carte: Lucia Pătrașcu: Petre Rău - Casa cu fluturi (p.6), Ionel Necula: Adrian Michiduță despre reconstrucția filosofiei românești (p.8)

Note de lectură: Titu Zanzfirescu-Cianciulli: Cântând pe Eminescu, "Poetul ce-a pictat în vers sublimul" (p.11), **Redacția:** Lucia Pătrașcu - Daruri literare - II - (p.15), **Camelia Ardelean:** Constantin Marafet - atins de febra pietrelor cărunte (p.34), **Constantin Stancu:** Cuvântul - neprețuit explozibil (p.36)

Istorie literară: Ștefan Andronache: Theodor Șerbănescu, poetul iubirii (p.3)

Eseu: Dan Ion Sanda: Se caută femei (p.21)

Din valurile vremii: Omar Khayyam: Catrene (p.14)

Umor: Roland Florin Voinescu: Telefonul (p.19)

Eveniment: Tănase Dănăilă: Cuvânt despre o carte scrisă la lumina inimii (p.31)

Lumea copiilor: Ioana Spătariu: Picături din povești (p.38), Maria Victoria Chifu: Povestiri la gura sobei (p.39), Denisa Cristina Jujău: Trista poveste a pisicuței (p.39)

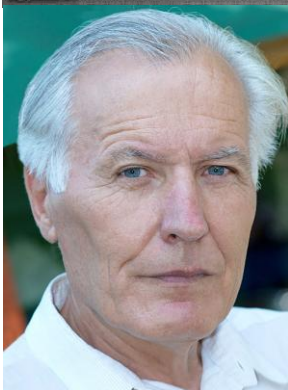
Grafică:

Coperta I: Vladimir Kush - Floarea dimineții

Coperta IV: Carmen Racoviță - Acrilic

Interior: Grafică, acrilic și digital, de Carmen Racoviță

www.boema.inforapart.ro

Ștefan ANDRONACHE

Theodor Șerbănescu, poetul iubirii

La sfârșitul secolului al XIX-lea, după cum mărturisea D.C. Ollănescu-Ascanio, „afară de Alecsandri și Eminescu, niciun poet nu a fost știut pe dinafară mai mult decât Șerbănescu”¹.

Theodor Șerbănescu s-a născut la Tecuci, în ziua de 29 decembrie 1839. După absolvirea Școlii Primare nr. 1 din orașul natal, dorind să facă pe placul părinților săi, el avea să meargă la Iași. Aici studiază la Academia Mihăileană și, mai apoi, la Școala Militară „ieșind primul la clasificare ca ofițer de geniu”, chiar în anul Unirii Principatelor.²

Fiind de felul său o fire independentă și ceva mai sensibilă, el nu s-a prea împăcat cu privațiunile vieții de slujitor al armelor. Cărțile de factură romantică ale lui Victor Hugo, Heinrich Heine, Alfred de Musset, Mihai Eminescu și Vasile Alecsandri, pe care a reușit să le parcurgă mai mult prin paturile de campanie, l-au îndemnat să conjuge, cât mai des cu putință verbele *a visa*, *a iubi* sau *a cânta*. Într-un moment de excesivă sinceritate, tânărul sublocotenent declară: „*Vreun erou, vreun Bonaparte/ Nu aspir, nici voi a fi;/ Glorii în sânge pătate/ Nu voi, nu pot dori.// Eu am lege, - și omorul/ Nu e scris în legea mea;/ Legea mea este amorul,/ Dumnezeuul meu e... Ea!*”³.

Așa-zisa *Ea* nu era alta decât frumoasa vecină, Eufrosina Vucitici, soția unui avocat bătrân de origine bulgară din Tecuciul tinereții sale fericite, „o romantică a vremii” ce „umbla îmbrăcată numai în alb”⁴. Prima declarație pe care i-a făcut-o în versuri, scrise în limba franceză, datează din luna aprilie a anului 1862. Iată un fragment din prima sa poezie: „*Je t'aime et jamais, jamais de ma vie./ Je n'ai pas aimé une autre comme toi./ Je t'aime, ô, oui, je t'aime à la folie!/ Tu es mon âme, tu es tout pour moi!*”⁵.

Ceva mai bine „poetul a cunoscut-o la un bal, la Doamna Amalia Papadopol-Calimah”⁶. Ochii albaștri ai acesteia - cei mai frumoși din toți cei pe care îi văzuse până atunci și adevăratul izvor dătător de viață - aveau să-i inspire poezia „La Eufrosina”: „... *Ochii tăi ce viața-mi cer,/ Sunt - ah! Crede pe-un ferice -/ Două picături de cer. // Picături, dar fiecare/ Este un adânc mister:/ Fiecare e un soare, / Fiecare e un cer!*”⁷.

Generalul Constantin Budișteanu - care l-a avut în subordine la Mărășești - îi mărturisea lui T.G. Djuvara (întâiul editor al poeziilor sale apărute într-un volum, la București, în 1902), că subordonatul său Theodor, într-o zi de vineri, îi ceruse voie să meargă la Tecuci unde era așteptat de iubita sa. Bineînțeles că șeful nu i-a respins cererea, dar i-a pretins să-i facă o favoare, adică să-i traducă în limba română „Noaptea de octombrie” a lui Alfred de Musset. A doua zi dimineața, Șerbănescu i-a înmănat

Bustul poetului Th. Șerbănescu din Cișmigiu – București

superiorului său proaspăta „traducere a celebrei poeme în 331 versuri”. „Coprins de admirațiune față de o asemenea minune” (pentru că de ce nu este în stare omul atunci când iubește!), precum și de talentul de excepție al subordonatului său, locotenent-colonelul Budișteanu i-a acordat „cinci zile de concediu în loc de două!”⁸.

Din cauza femeii: „*blondă ca un spic de grâu*”, „*fantastică și nebună/ ca un fluturaș prin flori*”, „*parfum flacăra, scânteie*” („Ea”), Theodor Șerbănescu, ajuns între timp căpitan de geniu, demisionază din armată pentru un an și se stabilește, din 1872, în urbea natală, pretinzând că intenționează să se ocupe de agricultură, familia sa având o moșie la Vameș în extremitatea sudică a județului Tecuci⁹.

Prodigiousul poet junimist a mai avut însă posibilitatea să identifice, tot la Tecuci, o altă „inspiratoare” în persoana strălucitoarei june Suzana Boteanu, „o tânără deosebit de frumoasă, de 19 ani, abia ieșită din pension”, pe care a cunoscut-o la una din seratele literar-muzicale săptămânale organizate tot de soția istoricului Al. Papadopol-Calimah¹⁰. „*Ah! În ochiul tău cel negru, ca o noapte fără lună,/ Eu o lacrimă-am zărit, / Și pe geana ta cea brună/ Luncând, ea s-a oprit!*”¹¹.

Desigur că iubirea neîmplinită, ce se înfiripase în acordurile delicate ale pianului distinsei amfitrioane Amalia Papadopol - Calimah, avea să fie contracarată de farmecul și personalitatea primei femei cu ochii „*de-un azur ceresc*”, motiv pentru care Suzana s-a decis să-l părăsească.

(continuare în pag. 4)

Surpins de deznodământul nefericit al noii, dar atât de scurte idile cu Suzana Boteanu, poetul scrie, în anul 1868, poezia „Unde ești?": „...Unde ești? Unde ești?/ Tu steluța vieții mele./ În ce nopți te-ai cufundat?/ În zadar te cat prin stele? Stelele încă te cat:/ Ca și mine le lipsești./ Unde ești? Unde ești?...“¹². Din cauza melodicității versurilor, această creație avea să fie transpusă, ulterior, pe note de compozitorul George Cavadia și cântată cu mult succes în interiorul pavilionului românesc din cadrul Expoziției Universale de la Paris ce avusese loc la începutul secolului trecut¹³.

După episodul de ordin sentimental de scurtă durată, Suzana, care-și dorea o relație serioasă și stabilă, și-a urmat propriul destin, căsătorindu-se cu un alt tecucean, Dimitrie Vidrașcu, care posedă o moșie la Pădureni, în județul Putna. Iată, așadar, motivul pentru care poetul continua să se tânguie: „De când ea s-a dus departe/ Fericea mea s-a dus./ Dorul, pasăre de noapte,/ Pe-a mea inimă s-a pus“¹⁴.

Deși Th. Șerbănescu nu a fost un mare creator capabil să fi marcat o epocă în literatura română, așa cum preciza Iosif Vulcan, el „rămâne un remarcabil talent liric care impresionează plăcut, care cântă bucurii și dureri mai ușoare“, căci, fiind un poet sincer, „a cântat vecinic ceea ce a simțit [...], a fost adevărat și niciodată fals“. Dragostea pentru femeie a fost „scopul suprem al vieții sale“, pentru că numai aceasta „i-a dat bucurie pe pământ, numai aceasta i-a inspirat fericirea“¹⁵.

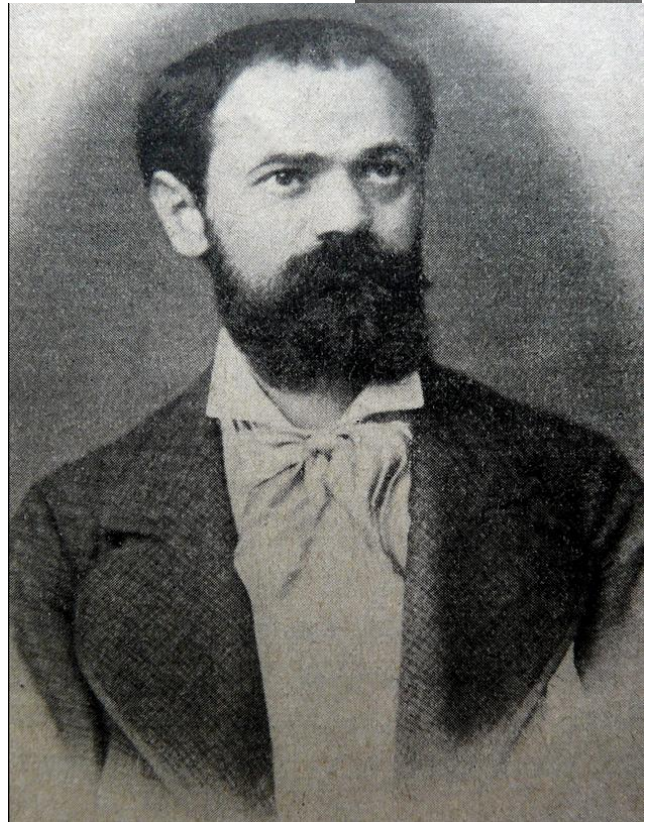
În timpul guvernului condus de I.C. Brătianu, Th. Șerbănescu a îndeplinit, în anul 1876, funcția de prefect al județului Cahul, teritoriu românesc desprins pentru scurtă vreme din coasta imperiului rus¹⁶. La Cahul, el a scris și poezia „Basarabia“ în care nu ezită să condamne lăcomia muscalilor care au robit „blânda și gingașa copilă“ și din care au rămas doar „genunchele ei goale“. Și bocetul său „încet și nădușit“ se confundă cu cel al Prutului, „râu românesc odată din cap până-n picioare“: „E neagră a lui undă, ca sufletul în doliu./ Dunărea-i adâncă ca neagră undă a sa./ Spumând el își târâște rănitul său orgoliu/ Și-n Dunărea cea lată aleargă-a se-ngropa“¹⁷.

Războiul de Independență îl determină să intre în armată. Vreme de doi ani, el a lucrat în cadrul Marelui Stat Major. Gradul de colonel, obținut pe merit, avea să-i permită să îndeplinească, după 1878, funcțiile de comandant de garnizoană la Brăila și de comandant de brigadă la Buzău și, mai apoi, la Bacău¹⁸.

Deși în tot acest timp s-a îndepărtat tot mai mult de Tecuciul natal, inima sa s-a simțit neconținut legată de cei „cinci plopi cu frunza deasă“, de „albastrele lobelii“ și de „tainica grădină“ pe care numai „pământeană zână“ („La pescuit“) știa cum să o însuflețească, motiv pentru care iubirea sa pentru Eufrosina avea să dureze „aproape optsprezece ani“¹⁹.

Ultimii ani ai vieții, Theodor Șerbănescu i-a petrecut atât la moșia de la Vameș, cât și la Brăila, unde reușise, în cele din urmă, să-și înfiripe o familie. În orașul de pe malul Dunării, unde se căsătorise cu Victoria, fiica doctorului Grigore Hepites²⁰, s-a și stins din viață pe 2 iulie 1901.

Theodor Șerbănescu - acest suflet generos și pasionat care „a cântat pe aceeași coardă unind artistul și omul într-o singură personalitate: fină, delicată, de o rară

Th. Șerbănescu pe vremea când era Prefect de Cahul, 1876

sensibilitate“²¹ - s-a impus posterității prin lirica sa de factură romantică, publicată în marea ei majoritate în prestigioasa revistă ieșeană „Convorbiri literare“, prin eleganța și căldura versurilor ce au reușit să entuziasmeze nu numai pe Carmen Sylva, ci și pe celebra cântăreață Hariclea Darclee, determinând Academia Română să-l includă în rândul membrilor săi corespondenți.

¹ D.C. Ollănescu, Th. Șerbănescu, în „Literatură și artă română“, 1902, p. 1.

² G. Ursu, „Tecuciul literar, Studiu de istorie și geografie literară“, Bărlad, 1943, p. 36; Const. Solomon, *Theodor Șerbănescu - Contribuții la viața și opera sa*, extras din „Analele Moldovei“, 1943, p. 5.

³ „Oh, lăsați-mă în pace“, în: Const. Solomon, art. cit., pp. 17-18.

⁴ Const. Solomon, art. cit., p. 6.

⁵ „Te iubesc și niciodată, niciodată în viața mea/ N-aș iubi o alta ca pe tine/ Te iubesc, da, te iubesc la nebunie!/ Tu ești sufletul meu, tu ești totul pentru mine!“; „Ă...“; în: Const. Solomon, art. cit., pp. 18-19.

⁶ G. Ursu, op. cit., p. 38.

⁷ „Ochii tăi“ în „Calendarul istoric, literar și popular“, Buc., 1866, pp. 117-118.

⁸ T. G. Djuvara, *Poesia lui Șerbănescu*, în Th. Șerbănescu, „Poesii“, Socecu & Comp, București, 1902, p. XL-XLI; Th. Șerbănescu i-a dedicat colonelului Budișteanu, cu care avea să se împrietenească, un sonet publicat în revista „Contemporanul“, nr. XII din 1874, p. 470, originalul acestuia păstrându-se la Arhivele Naționale ale României - Sediul Central, București, fd. Achiziții noi, MMMXXVI/41.

⁹ Ibidem, p.42; Scrisoare adresată lui Iacob Negruzzi, Biblioteca Academiei Române - București, S/8(1)/LII.

¹⁰ G. Ursu, op. cit., p. 38; Const. Solomon, art. cit., p. 8; Numele real al acesteia era Soltana conform actului de căsătorie cu Dimitrie Vidrașcu, menționat în arhiva Bisericii „Sf. Gheorghe“ din Tecuci.

¹¹ „Lacrimă“, în: „Convorbiri literare“, 1 februarie 1870, p. 414.

¹² „Albina Pindului“, 1 aug. 1868; „Calendaru amasantu“, București, 1875, p. 77.

¹³ G. Ursu, op. cit., p. 30.

¹⁴ Poezia „Dorul“, în: „Covorbiri literare“, 15 februarie 1871, p. 398.

¹⁵ Iosif Vulcan, *Cărți noi*, în: „Familia“, 39, nr. 24, 15/28 iunie 1903, p. 284.

¹⁶ ANR, SC-Buc., fd. Ministerul de interne, Div. Ad-tivă, 328/1876, f. 170-171.

¹⁷ Th. Șerbănescu, „Poesii“, adunate și publicate de T. G. Djuvara, Socecu & Comp., 1902, p. 222-225.

¹⁸ I. Șt. Murat, *Notiță biografică*, în „Revista literară“, 1 martie 1902; Th. Șerbănescu, „Poesii“, 1902, p. LXV.

¹⁹ Const. Solomon, art. cit., p. 13.

²⁰ G.G. Ursu, op. cit., p. 36. Victoria fusese de fapt soția unchiului său Iordache Șerbănescu, dar, cum rămăsese văduvă, a acceptat să se recăsătorească cu Th. Șerbănescu.

²¹ Const. Solomon, art. cit., p. 12.

Mihai MERTICARU

SONETUL CĂUTĂRII DE-O VIAȚĂ

De-o viață, Doamne, peste tot Te caut,
În apă, pe Pământ, în foc și-n eter,
Dincolo de toate bolțile din cer
Fără să-mi permit măcar un taim-aut.

Am demontat un măiestrit giuvaier,
Cântul de privighetoare, de flaut,
Subtilul joc din teren și din aut,
Ca să Te văd, nimic altceva să-Ți cer.

De mi-ar fi dat să Te-ntâlnesc vreodată,
Fie în orișice înfățișare,
Să-Ți văd fața puternic luminată,

(Îmi închipui că doar așa arată),
I-aș pune poemului aripioare,
Infinitu-Ți, să poată să-l măsoare.

SONETUL TOTULUI TOT

Pământul, l-ai ornat, Doamne, cu minuni,
Întinse câmpii, codri și izvoare,
Dealuri cu vii, livezi înfloritoare,
Cântece și hore ca să ne aduni,

Lacuri cu nămoluri binefăcătoare,
Lauri din care să ne facem cununi,
Biserici și icoane și ca să ne-mbuni,
Mireasmă, curcubeie și culoare.

Ne-ai dat femeii cu-obrajii de zăpadă
Și piepturi pline de mandarine,
Pâine și sare, apă vie, zadă,

Munți silhii din care apa să cadă,
Bijuterii bătute cu rubine:
În toate astea, eu Te văd pe Tine.

SONETUL HRISTOITIEI

Cauți norocu cu înfrigurare,
Străbați tot pământul în lung și în lat,
Urci pe Everest, dar și pe Ararat,
Nu mergi nicicând pe bătuta cărare,

Tragi concluzii din virtute și păcat,
Din victorii și înfrângeri amare,
Bifezi ghinioane și ți se pare
Că ești, în lume, cel mai blestemat.

N-o vezi, dar fericirea-i lângă tine;
Prin hristoitie, în brațe-ți sare,
Îți intră în casă cu cofe pline.

Dacă știi că orice rău e spre bine,
Poți face, din uragan, dulce boare,
Din fiece clipă, o sărbătoare.

SONETUL UNEI DESCOPERIRI

Te caut fără-de-ncetare de-o viață
Prin aer, pe pământ, mări și oceane,
Prin catedrale, prin cărți și icoane;
Vreau, Doamne, să Te văd un pic la față.

Poteci, am cutreierat, milioane,
Am cerut de la flori și pomi povață,
De la cărturarii care ne-nvață,
Dar încercările fostu-mi-au vane.

Am trecut prin furcile caudine,
Am acceptat astă soartă ingrată,
Sperând că îmi vor fi cupele pline

Cu tănuite șoapte de la Tine.
Deodată o lumină îmi arată
Drumul spre Tine: inima curată.

SONET CU S.O.S.

Unule, Bunule Împărat Ceresc,
Cel fără început și fără sfârșit,
Care din lut și apă ne-ai săvârșit,
Ne-ai dat de toate, doar aripi nu ne cresc.

Alungatu-ne-ai din rai când am greșit
Ispitiți de-ndemnul cela diavolesc,
Ca să nimerim în iadul pământesc.
Prin galaxii, numai Tu, desăvârșit.

Deschide, Doamne, fereastra, privește,
Pământul se scaldă-n venin, otravă,
Creatura Ta se ticăloșește!

Din somnul rațiunii, ne trezește!
Se-neacă-n păcate floarea suavă,
Trimite-l pe Noe fără zăbavă!

SONETUL EVLAVIOSULUI

Dezleagă-mi, Doamne, taina nepătrunsă,
De vrei să-mi curmi nepotolita sete,
De-a Ta milostivire să se-mbete
Inima-mi, de-atâtea-ndoieli, străpunsă!

Permite-mi să mă adap pe-ndelete
Din sacra fântână, de noi, ascunsă,
O Mecca de puțini creștini ajunsă
Înainte de-a trece fluviul Lethe!

Fă să răsară peste noi lumină,
Să înotăm în Oceanul Luminos
(Adorată ipostază divină),

Sub cerul de-azur, Capelă Sixtină!
Locuiește-ne sufletul onctuos
Și-Ți vom ridica templu maiestuos!

Lucia PĂTRAȘCU

PETRE RĂU - CASA CU FLUTURI

Volumul de proză „*Casa cu fluturi*”, semnat de scriitorul **Petre Rău**, publicat la Editura *InfoRapArt*, 2020, 276 de pagini, ar fi putut intra în categoria carte de interviuri, în care personajul principal, profesorul universitar dr. Darius Maximian, cercetător științific în domeniul matematicii, răspunde întrebărilor lui Dan Petreanu, care este naratorul cărții. Dar subtitlul ales de autor specifică denumirea de *roman*. Și este un roman, ce pare a descrie povestea de iubire între profesorul universitar Max și fosta sa studentă Ada, profesoară de matematică. Iar coperta sugerează încă de la început adevărul dramatic al acestei narațiuni: femeia iubită, frumoasă, cuceritoare, care ar putea purta cu sine toți fluturii iubirii lor, pe de o parte. Și ceilalți fluturi, fluturii viselor de glorie, de descoperire științifică, pentru care bărbatul dăruiește timp, putere intelectuală, iubire, mulțumit să-și împodobească interiorul casei cu exemplare artificiale, ce-i vor aminti mereu că are de împlinit o năzuință măreață: *Teorema Maximian*.

Așa cum spuneam, povestea pare simplă. Bărbatul, profesorul universitar dr. Darius Maximian, cercetător științific în domeniul matematicii, se căsătorește din dragoste cu fosta sa studentă, Ada Mărculescu, profesoară de matematică. O viață frumoasă, în care doar pasiunea matematicianului pentru descoperiri științifice va înnegura relația. Profesorul este din ce în ce mai preocupat de studiile și cercetările sale, Ada, din ce în ce mai neglijată, trece printr-o stare de boală și aparent vindecată, conștientizează inutilitatea acestei relații și moare dilematic: accident sau sinucidere. Rămas singur, Profesorul continuă studiile sale, Societatea de Științe Matematice din România îi recunoaște strădaniile și, pentru finalizarea cercetărilor, îi oferă cea mai prețioasă medalie. Profesorul trimite rezolvarea celebrei conjecturi a lui Collatz către o prestigioasă publicație de specialitate, *Revista Annals of Mathematics*, pentru publicare, considerând că această rezolvare ar merita să fie denumită *Teorema Maximian*. Răspunsul negativ arată că întreaga demonstrație conține o eroare importantă și că rezultatul deducțiilor sale nu îndeplinește condiția de adevăr. Nici vârsta, nici starea de sănătate, nici efortul intelectual, nici eșecul, nu-l ajută să treacă peste dezamăgire și... clachează.

Acesta este romanul...

Cum să te mulțumești a accepta denumirea de roman și să te lași cucerit numai de această poveste romantică, frumos construită, cu unele nuanțe ce ar putea părea biografice, o poveste ce împletește în viața unui om două cărări paralele, la un moment dat. Este vorba despre o poveste de iubire frumoasă, desigur, dar, la urma urmei, una obișnuită. Însă povestea cealaltă, a matematicianului, a cercetătorului, devine o împletire prin care scriitorul Petre Rău încearcă să se „despătimească” de îndrăgostirile sale.

Deoarece autorul acestui volum este un veșnic îndrăgostit. Aflăm din celelalte cărți ale sale că este îndrăgostit de *zodia Nicorești*, leagănul venirii sale, îndrăgostit de *zmeu*, într-o dorință arzătoare de a zbura și a cuprinde în înțeleșurile sale toată lumea, îndrăgostit de *literatură*, dovedind prin cele douăzeci și șase de titluri de carte (și câte or mai fi în *fașă?*), ori publicații și reviste, că este vorba de ceva de nevindecat, dar mai ales îndrăgostit de *matematică*, o adevărată patimă, probabil prima și definitivă îndrăgostire. Prin gura personajului principal, scriitorul însuși declară modest: „*Aritmetica și treburile ei specifice sunt primele cunoștințe despre matematică cu care avem contact. Aritmetica este partea primară a teoriei numerelor. Până la urmă, sunt un algebrist convins și asta mi-a plăcut mai mult decât orice*”. O frumoasă poveste a îndrăgostirilor scriitorului Petre Rău! Și dacă citim cu atenție, aflăm că însuși profesorul Darius Maximian vede în convivul său, ziaristul Dan Petreanu, un tip complex de personalitate: „*Ai o formație de filosof, dar mie mi se pare că dispui de o evidentă abilitate în a explora realitatea, în a aborda științific un subiect, prin modul și subtilitatea de a mânui argumentele, prin felul în care conduci raționamentul, ca să nu mai amintesc și de substanța creativității artistice cu care îți înzestrez lucrările*”. O potrivită caracterizare a scriitorului nostru!...

Ca într-o confesiune asumată, autorul abordează personalitatea complexă a Profesorului și preocupările acestuia în domeniul studierii și cercetării științifice a matematicii. A rezultat o carte interesantă și dificilă chiar pentru cititorul instruit, cu probleme ce contribuie la selectarea estetică a subiectelor alese. Este o lume, în care numai cei cu adevărat pasionați pătrund cu dezinvoltură și... rămân. Ei nu se împiedică de „C4C - Teorema celor patru culori”, de „Mica sau Marea Teoremă a lui Fermat”, ori de suita de conjecturi rezolvate sau nu (a lui Goldbach, a lui Collatz, $3n+1$, a lui Parascan, a lui Andrica sau Ipoteza Riemann). Nici de „Matematica biliardului” și *teoria nodurilor* și toate câte mai sunt expuse, cu o adevărată voluptate, în acest volum.

Spuneam că autorul acestui volum, scriitorul Petre Rău, este pasionat de literatură, de cultură și dezvoltarea ei, însă marea sa pasiune rămâne știința, matematica, informatica.

(continuare în pag. 7)

Însuși prefațatorul volumului, scriitorul Dan Ion Sanda, spune despre Petre Rău: „Autorul, un matematician cu har și dedicare, cu un CV impresionant, ne atrage irezistibil în cadrul restrictiv al nobilelor sale pasiuni - matematica și scrisul literar, dar și științific, ceea ce înseamnă în fond grația sincerității și înzestrării sale polivalente”. Se confirmă faptul că cititorul n-ar trebui să fie surprins de această împletitură între știință, artă și cultură, ca mod de a cunoaște lumea, putând fi un mod de viață ce înlesnește înțelegerea propriei noastre minți, „parte a vieții noastre spirituale și chiar filozofice”, Totul este explicabil prin faptul că „Profilul psihologic al adevăratului matematician se apropie mai mult de cel a poetului sau al compozitorului”, rezultând o împletire armonioasă între matematică, poezie și muzică.

Cititorul fidel nu va fi surprins de calitatea de prozator, pe care o dezvăluie autorul și în acest nou volum. Așa cum declarăm și altădată, niciun volum semnat de scriitorul Petre Rău (poezie, proză, eseu, panseu), pătimăș făuritor de publicații și antologii literare, nu este lesne de lecturat, întrucât descifrarea sensului profund pecetluit scrișului său, de însuși autor, cere din partea lectorului un anumit antrenament, perseverență și, la urma urmei, dorința reală de a intra în labirintul jocului propus.

Ca întotdeauna, în proza scriitorului Petre Rău, importante sunt personajele, cu caracterele lor, cu trăirile și năzuințele neașteptate. Personajul de elită al cărții rămâne *Profesorul*, cu multitudinea sa de fațete intelectuale și suflatești (profesorul universitar stilat și titrat, îndrăgostit de o frumoasă fostă studentă; soțul iubitor și potent financiar, care face bucurii în primii ani de căsnicie; ginerele circumspect și nu întotdeauna binevoitor; omul de știință, care impresionează prin prelegerile și dizertațiile sale cunoscute la cursuri, în conferințele de specialitate din țară și din străinătate; omul puternic care își urmărește cu perseverență cercetările; omul slab care, la un moment dat, cade în patima beției, cercetătorul care este subjugat de studiile sale, sperând până în ultima clipă la o glorie definitivă, pentru care sacrifică tot ceea ce este în jurul său și, în cele din urmă, victima eșecului de nesuportat atunci când i se comunică faptul că cercetările și toată munca sa nu au condus la un final valabil). Un om care avea ambiții constructive: „Acum, când se considera în plenitudinea forțelor, când se simțea pătruns de o putere creativă cum nu mai simțise înainte, acum era momentul pentru marea lui descoperire, acum trebuia să se petreacă”, muncește cu stăruință, lucrează mult, sacrifică tot și este convins că a reușit, nu acceptă înfrângerea și, cu ultimele puteri, conchide: „...adevărata problemă este următoarea: el avea dreptate, toți ceilalți se înșelau”.

Celelalte personaje, fără a fi secundare ca atitudine, acțiune și importanță, sunt creionate precis, convingător, cu multe caracteristici inspirate din viața reală a scriitorului. Până și exemplul unei probleme în versuri, ca făcând parte din grupul *poeme-probleme*, ne duce cu gândul la primul volum publicat de scriitorul Petre Rău. După etalarea unor personaje potrivite pentru acțiunea romanului său, urmează așezarea lor în miezul întâmplărilor, ce vor construi edificiul unor acțiuni reale, împletite cu imaginarul, rezultând situații inedite și impresionante. Apoi stilul scrierilor, ce abundă în metafore descriptive, bogate și consistente în concizia lor, stil ce conduce la o lectură agreabilă

și captivantă.

Un volum delicat prin tematica propusă, în aprofundarea căruia cititorul obișnuit și-ar putea arde aripile, așa cum sugerează prefațatorul. A face o analiză literară a întâmplărilor românești din acest volum este cea mai confortabilă cale de a ademeni cititorul la lectură. Numai astfel el, cititorul, se va întâlni cu cealaltă latură, științifică, a scriitorului Petre Rău.

Avem în față un volum, ce nu ar trebui să fie ocolit nici măcar de cei care frunzăresc paginile și se sperie întâlnind termeni matematici. Un volum, pe care suntem siguri că îl vom găsi în lectura preferențială a oamenilor de specialitate, cei care iubesc matematica și au curiozitatea să afle noi și noi taine, anumite subtilități, pe care numai un „împătimit” le cunoaște, le aplică și le aduce cu reverență, însoțită cu un strop de orgoliu, în paginile sale. Și, peste toate acestea, dărnicia de informații de profil, parcă o adevărată risipă, multă matematică, probleme ce incită la jocul minții și consumarea unui timp cu folos orânduit!

De aceea, citind volumul „*Casa cu fluturi*” semnat de scriitorul **Petre Rău**, cititorul poate lua în considerație o singură ecuație concludivă în favoarea sa:

Așteptări + Realitate = Satisfacție majoră!...

Ionel NECULA

Adrian Michiduță despre reconstrucția filosofiei românești

Harnicul editor de filosofie românească m-a surprins din nou cu această carte laborioasă și de referință pentru toți cei interesați de evoluția filosofiei românești și de felul cum a fost obstrucționată într-o vreme când dogmatismul bărbosului din Renania confiscase orice libertate de gândire. **Reconstrucția filosofiei românești** (Editura "Aius Printed", Craiova, 2020) se decontează din readucerea în atenția publică a unor dispunerii metafizice și gânditori români *necunoscuți, uitați sau marginalizați* în lungile decenii comuniste, sub pretextul că ideile lor nu erau în deplină concordanță cu ceea ce atotputernicul partid comunist ne impunea imperativ și oficial.

Regăsim în paginile acestei cărți date noi sau mai puțin cunoscute despre *necunoscuții*: Grigore Râmnicănuș, episcop al Argeșului, despre prof. Eufrosin Poteca, despre juristul Al. Aman și despre cel dintâi logician român, Ion Zalomit.

Dintre gânditorii *uitați* – firește, din considerente ideologice – sunt comentați gânditorii Ștefan Velovan și Marin Ștefănescu – autorul unei masive cărți de filosofie creștină și a uneia dintre primele abordări ale istoriei fenomenului filosofic românesc.

Un spațiu mai generos este consacrat gânditorilor *marginalizați*, unde întâlnim nume importante ale filosofiei românești interbelice precum Ion Petrovici, Sandu Tudor, sau Al. Mironescu – trecuți prin tenebrele închisorilor comuniste sau prin spăimoasele lagăre de muncă forțată. Cu o documentare riguroasă autorul reconstituie anii de agonie ai filosofiei românești, după instalarea regimului comunist, când unii gânditori au fost trimiși în temnițe, alții au ales expatrierea, iar unii au acceptat compromisul. Vreme de mai multe decenii filosofia, nava amiral a oricărei Universități, a rămas în seama politrucilor, a activiștilor de partid, care au drenat-o în filosofie marxistă, și-au convertit-o în materialism dialectic și istoric.

Să ne înțelegem: *prin reconstrucție*, precizează autorul, *noi înțelegem activitatea de cercetare, reinterpretare și de repunere în circulație a vechilor construcții teoretico-filosofice, elaborate de diferiți gânditori români din perioada veche, modernă și contemporană în spațiul public românesc. Reconstrucția noastră este o reconstrucție istorică* (p. 7).

Cu alte cuvinte, reconstrucția filosofică propusă de Adrian Michiduță în această ultimă ispravă livrescă este un fel de istorie condensată a devenirii fenomenului filosofic românesc, o istorie elaborată dintr-o anumită

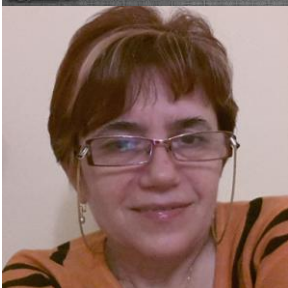

perspectivă tematică, dar, firește, accentul cade pe cele trei categorii de gânditori anunțați în șapoul de pe ultima copertă a cărții. Chiar alcătuirea lucrării este gândită cronologic, de la primele exprimări logice și metafizice la gânditorii epocii interbelice și la manifestările din perioada comunistă când filosofia căpătase o exprimare clișeică și lozincardă în dauna caracterului analitic care să confere gândului filosofic înălțime și adâncime.

Cum era de așteptat, un spațiu mai generos este rezervat gândirii interbelice, când gânditorii români participau la Congresele internaționale de filosofie și nu ezitau să încrucișeze floreta cu gânditori din lumea întreagă, țineau conferințe prin Universitățile mari ale Europei și-și publicau lucrările prin reviste străine. Perioada interbelică a fost, o spune și autorul, epoca de glorie a filosofiei românești. Din nefericire, efervescența aceasta așa de promițătoare, n-a continuat și în perioada care a urmat, cea comunistă, când sub direcția nefericitului Lucrețiu Pătrășcanu - *groparul filosofiei românești*, a devenit o biată slujnică a politicianului și-a rămas s-o ducă mai departe clasa muncitoare și documentele de partid. În locul vechilor gânditori *au prosperat o serie întreagă de politrucii în frunte cu Lucrețiu Pătrășcanu, Leonte Răutu, C.I. Gulian, Tudor Bugnariu, Pavel Apostol, care au impus o filosofie străină de sufletul poporului român.*

Au fost și gânditori care și-au continuat activitatea filosofică, chiar și în acele condiții vitrege și de suspjecție generalizată? Au fost, și autorul îi menționează pe C. Noica, Gh. Vlăduțescu, Ion Banu și pe cei din diaspora românească – Mircea Eliade, Emil Cioran, Vintilă Horia, Zevedei Barbu, George Uscătescu și mulți alții care au prefera mai degrabă exilul decât încolonarea în linia directoare a partidului.

(continuare în pag. 30)

Aurica ISTRATE

Un pas mai am...

Un pas mai am până să pot zbura
 Dar cum să zbor cu dor de rădăcină
 Cum, pumnului de humă din grădină
 Să pot să-i spun adio, voi zburaaaaa...

Un pas mai am până să-nvăț să zbor
 Dar ce să fac cu dorul de ponoare
 Cum undelor albastre din izvoare
 Să le pot spune heeeeei, adio, zboooooor...

Un pas mai am până să-nvăț să mor
 În brațe mă cuprinde-o rădăcină
 Mă scaldă apa rece din izvor

M-alintă huma caldă din grădină,
 Mă primenește dorul de ponor
 Iar eu le spun la toate, mor de dor!

Ce știi tu

Ce știi tu ce culoare are dorul din mine
 De e verde, albastru, de se scaldă-n târziu
 Ce gând poartă clipa-necată-n suspine
 Când trezești cronometrul, ce știi tu că eu știi?

Ce știi tu ce departe mă petrec în amurguri
 Și ce păsări de rouă zbor prin mine țipând
 Ce știi tu ce izvoare tănuiesc în adâncuri
 Dor, întoarceri rănite, dimineți spânzurând.

Ce știi tu cine-i umbra ce se-mbată de tine
 Și din cana de ceară ce știi tu c-a băut
 De-i nectar sau otravă, ce știi tu despre mine?
 Ce târzie-ntrebare, eu sunt polul tău sud.

Nu mai suspin

Nu mai suspin de veacuri fără tine
 Și veghea o răstorn cu mine-n somn
 Mi-e greu s-ascult secundele prin vine
 Cum strigă după tine când adorm

Atâtea crizanteme desfrunzite
 Cerșesc din bruma toamnei un crâmpei
 Tu pământean pribeag prin necuvinte
 Pășești prin mine pe sub flori de tei.

Și frumusețea clipei dă să treacă
 În palma ei cuminte mă strecor
 O taină de iubire să ne-ncapă
 Tu pământean pribeag, iar eu izvor.

Cântec

Spală-mi ochii mei de rouă
 Înspre cer mă rupe-n două
 Jumătate rădăcină
 Îngropată în grădină
 Jumătate zbor de fluturi
 Aruncat în patru vânturi

În grădină din cea tină
 Drept mi-o crește o tulpină
 Și din trunchi mi-or da crenguțe
 Precum pruncului mânuțe
 În crengi muguri flori s-or face
 Rod rotund din mine-o coace

Iar în zborul cel de fluturi
 Colinda-voi începuturi

Sunt o fântână

Sunt o fântână zămislită-n dor
 Să mă răstoarne noaptea vin nebunii
 Iar în amiezi mă soarbe-un trecător
 Și dintre gene mi-au zburat lăstunii.

Tu ești o ciutură cioplită-n os
 Prea strâmb adâncul meu să te încapă
 Cobori și urci în mine dureros
 În setea ta flămândă după apă.

Pe cumpăna-n derivă azi mai stai,
 Peste obrazul meu, în tremurare.
 Din rădăcini, suspină-n prag de mai
 Fântâna mea cu dorul ce mă doare.

Prin spuza iubirii

Prin spuza iubirii ce-am ars
 Zadarnic învăluie vântul
 Pierită-i căldura din glas
 Pe buze-nghețat mi-e cuvântul

Alunecă cerbii cei vii
 Cu nările-n vânt să mă soarbă
 Mă ducă în munții pustii
 Și-adânc sub zăpezi mă îngroape

Veni-va din vreme în vreme
 Vreun vultur să-mi afle culcușul
 Pân' ochiu-nceta-va să-l cheme
 De doruri să-i spele căușul

Copite m-or frânge fărâme
 M-oi face în pulberea stâncii
 Și-mi urle toți lupii pe urme
 Și-mi plângă de milă toți pruncii

M-oi rupe odată cu valul
 Zăpezii căzut de pe culme
 Și verde m-oi naște cu dealul
 Mă pască doar mieii din turme.

Mădălina BĂRBULESCU

DELIR SICOFANT

Mă iubeai ca un sufit, dezrobot fiind de căințe,
și-ai mei sori nesfârșiți se-nălțau ca niște zmei;
printre ei călăuzeai, fără veghea unor zei,
lumi zidite din osârdie – lumile ochilor tăi.
Cu-o pedanță de calif, mă iubeai aprins și strașnic,
îmi puneai în piept iscoade și zvâcnirile-i neroade
revărsau norod de inimi ce se-mpresurau în pântec
cu pudoare de infantă; soarta cu gust de curmale
o-nfășam, ca pe un prunc, cu tasmale din amurg.
Eram noi iubii care făureau smintirii dogmă,
fără teama că în evuri dragostea va fi cu normă.

Mă iubești ca un ocaș care își păzește vina
c-un cinism de cal troian, stors de sângele albastru.
Eu te izbăvesc în suflet, așa cum un caloiian
își cadorișește vipia și credința cu salmastru;
și-n dezastrul convertirii la amorul cel ateu,
cercetăm să sorbim timpul, scurs pe cupa lui Orfeu.
Suntem noi iubii care, naufragiați pe rug,
pervertim al rugii crug, când meschina îndurare,
ascunsă după o dogmă, ne trădează
iar delictul de a ne iubi cu normă.

Și-n virtutea celor triste, neîntâmplante, constatăm
că doar sânge mai separă întuneric de lumină,
când destinul își închină chiar a inimii bătaie
pentru-o dragoste bălaie, solitară și proscrisă
unui soi de bun rămas, unui soi de amăgire,
prinsă-n acele de ceas.
Oare fi-va despărțirea, în deliruri sicofante,
doar un gest de mare fante al destinului ingrât?
Hai, iubite, să-l sortim, ca pe-un pașă emigrant,
la dezmățul diletant din sentințele vacante.

Ce Destin? Ce mare fante?
Eu sunt Beatrice, tu, Dante!
Tu, Tristan și eu, Isolda!

Destinul și-a luat iar solda...

VĂLUL FACERII

Sufletul meu are margini.
E ca o întregă lume străjuită,
când răsare, de Zidul Plângerii,
iar când apune, de stâlpii lapidării, din Mecca.
În miezul lui, se înalță Yggdrasil,
a cărui coroană se revărsă, îmbrăcându-l
într-un văl al facerii de alte suflete –
unul născându-se dintr-altul
și toate, tribut dumnezeilor din mine.
Sufletul meu vânează vulturi mâncători
de alte suflete, în oglinzi,
în ape line și adânci,
în ochii lepădați de credință,
chiar și în seninul din moarte.
Sufletul meu răstignește șerpilor înnoțați
la capetele vieților netrăite,
pe cei care se fac punte între
cercurile dantești și Omul lui Da Vinci.
Și atunci, mă întreb:
ce caută la rădăcină mea
vulturii aceștia mâncători de alte suflete,
șerpilor pe care i-am răstignit între margini,
când sufletul meu pune suflet în pieptul tău
și în pieptul celor asemeni ție,
ca să vă puteți naște pe de-a-ntregul?

RĂZVRĂTIREA CERBERILOR

Libertatea noastră nu are stăpân!
Nici sufletul nu-și pune trupul ca tribut
lui Christos sau vreunui demiurg păgân;
nici zeilor din Norduri, ce-nvârt
iaduri și raiuri în hăul din fiorduri,
nu li se mai pleacă nomade seminții,
deși în urma lor, stirpe după stirpe
se naște și se-afundă fără a zămisli un ultim
soi de floare, sânge rupt din soare,
care să le-atârne istoria-n vârf de cer;
rămân doar ei, adamici, înfrânții victorioși,
ce vin, trudesesc și pier.
Nici măcar credința nu mai stăpânește
mintea spovedită de cerberii din noi,
ci ne poartă pasul, cu grabă și cu râvnă,
spre Ziua de Apoi.
Lumea s-a desprins de nașterea-i păgână,
în vremea când șaduful făurea arginți
și din canope Sfinxul reîntrupa doar prinți.
Acum, iubirea noastră se-afundă în țărână,
iar visul treaz se curmă pe năluci de sfinți.
Levitează focul pe tînga de pe cruci,
răzbește în nocturnă; prin mine trece moartea,
mă urcă în trăsură, iar eu o bat pe umăr,
se-ntoarce și îi spun:
- Libertatea mea nu are stăpân!

Titu ZANFIRESCU-CIANCIULLI

**Cântând pe Eminescu,
„Poetul ce-a pictat în vers sublimul”
(Fiul Clipei, de Sibiana Mirela Antoche)**

Am în fața mea un superb buchet de flori lirice dedicate lui Mihai Eminescu de poeta de un real și frumos talent, Sibiana Mirela Antoche și, citindu-le, am senzația că o văd la masa de lucru, în amurguri violete, căutând să ajungă, pe cărări de gând, prin puterea imaginației și acorduri de poezie, în preajma lumii de splendori a Vrăjitorului.

Și o face pe acele drumuri și drumeaguri în care prodigioasa-i imaginație îl întrezărea pe Eminescu călcând cu pași de zeu al poeziei prin grădinile de vis ale Olimpului: „*Privește și descoperă misterul ce freamătă clepsidrele de timp / Și-l urcă-n arca ta dumnezeiască / pe muntele ce duce spre Olimp.*”

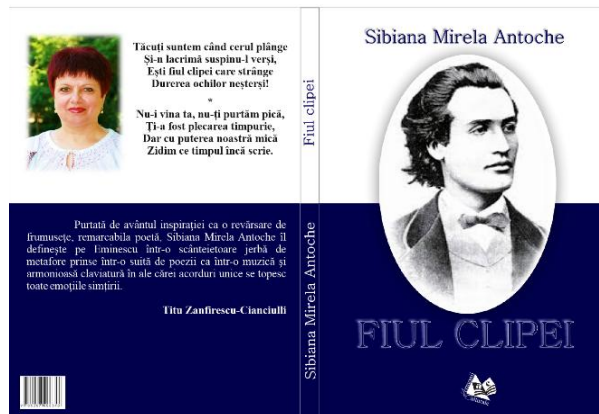
Și sfidând timpul și distanța, poeta i se adresează direct gloriosului bard și neîntrecut cântăreț al iubirii, mereu preocupat de soarta neamului său „de la Nistru pân' la Tisa”: „*Ce liniște ne-apasă când te chemăm Maestre, / Din nepuțința noastră ți-am făurit Altar, / Iar seara, la culcare, prin ochiuri de ferestre / Privim eternitatea prin slova-ți de nectar.*”

Purtată de avântul inspirației ca o revărsare de frumusețe, remarcabila poetă îl definește pe Eminescu într-o scânteietoare jerbă de metafore prinse într-o suită de poezii ca într-o muzică și armonioasă claviatură, în ale cărei acorduri unice se topesc toate emoțiile simțirii: „*Eminescu-i poezia scrisă-n dragul nostru cânt (...)* cerul, glia, dor de neamul nostru sfânt (...) râul, ramul, tot ce mișcă-n țara asta, (...) vântul, valul, tot ce-alungă-n veci năpasta (...) marea-n spume, e pământul strămoșesc. (...) limba noastră, graiul nostru românesc (...) floare-albastră, păsări din bătrânul tei / vers, Luceafăr, e Copoul din alei, (...) lacul, plopii și izvorul ce cuvântă / veșnicia, raza lunii ce ne-ncântă, (...) glas de înger, stea din bolta înstelată...”

„Numai iubind – spunea Eminescu – poezia mea capătă un sens.” Iar poeta Sibiana Mirela Antoche îl iubește pe prințul stelar al poeziei și spiritualității românești cu o pasiune aproape mistică.

Volumul său „Fiul clipei” este, în întregime, un vibrant și emoționant omagiu liric închinat aceluia care, îndrăgostit de adevăr și măreția cuvântului, ne-a lăsat grații dumnezeiești de armonie și frumusețe.

Eminescu, strălucitul rapsod al unui neam care, bătut de toate vânturile istoriei, a făcut ca fiecare dintre noi să tresalte de mândrie la vaierul stărnit de armia română, „care vine, vine, vine, calcă totul în picioare.”, a invocat acel „cum nu viu tu Țepeș-Doamne”, atât de actual și astăzi și până la

clocotitoarea „Doina” – De la Nistru pân-la Tisa... „*E dorul vieții mele cântec, e dor nebun, nebun de-a scrie*”, afirmă Sibiana Mirela Antoche în poezia „*L-aș învia pe Eminescu*”.

Și așa cum oricare poet are metodele sale pline de cugetare și vibrație artistică, Sibiana știe să sensibilizeze pe cititor purtându-l pe aleile cu florile incantației divinului poet, cum o face în poezia „*În genunchi rugăm eternul*”: „*Ai pus floare lângă floare și cuvânt lângă cuvânt / Mângâind cu pana-ți caldă tot ce mișcă pe pământ, / Versului i-ai dat lumină și sfințire de icoană / Vindecând dintr-o privire și cea mai adâncă rană*”.

Și în aceeași poezie, ne mai spune Sibiana că Eminescu a îmbrăcat iubirea cu fiecare șoaptă de îndrăgostit, dând candoare și profunzime sentimentelor înmiresmate cu parfumul plin de vrajă armoniosului vers eminescian: „*Ai iubit cum nu iubește orice muritor femeia, / Ți-ai pus aripi de Icar și-ai aprins din zbor scânteia, / În cerneală-ai ars condeiul, iar din vorbe lustruite / Închinat-a-i ei, iubirii, diamante șlefuite.*” continuă să se adreseze poetului înstelat, care și-a dat și sufletul pentru creație, în numele adevărului și al frumosului etern.

Și o face cu infinită admirație, așezată cu sufletul și lira la poarta plopiilor fără soț ori căutându-i visurile pe la toate fântânile dorului, precum în poezia „*Metamorfoză*”: „*Iubit ți-a fost poporul ce l-ai cântat în versuri, / Iubit ți-a fost și codrul ce-l străbăteai la pas, / l-ai dat țărânei vlagă și vieții limpezi sensuri / Iar limba românească ai modelat-o-n glas.*”

Izvor de viață, adorație și nobilă visare, sunt poeziile Sibiane Mirela Antoche, pliate pe gândul unui suflet de o rară sensibilitate, în mersul ei grăbit, dar sigur spre deplină consacrare națională. Iar citatele care urmează, ne ajută să ajungem în intimitatea lumii lui Eminescu: „*Într-o lume fremătândă / De amar și suferinți / Dor ne e de cel ce-a fost și acum e printre sfinți (...)* Într-o lume fremătândă de păcate și plăceri / El ne mângâie tristețea ce nu e de azi, de ieri (...) *Îl rugăm să ne mai scrie câte-un vers, câte-un sonet / Să coboare-un timp spre noi, să ne fie iar poet.*”

Ecouri de acest fel întâlnim și în poezia „*Ce-i amarul? Ce-i pelinul?*”, din care exemplificăm cu un cadru al cărui început ne aduce în memorie

(continuare în pag. 12)

„Călin – file de poveste”: „Printre codrii de aramă plâng izvoarele, suspină / Plâng de dorul celui care le-a dat viață și lumină, / Le-a-mbrăcat în versuri calde cu atâta bucurie, / Le-a lăsat în grija noastră prin plecarea-i timpurie. // Poate-aflăm răspuns la toate... ce-i amarul?... ce-i pelinul? / Dor de cel ce le-a creat și-a pictat în vers divinul / Iar din neputința noastră nu mai vrem decât un semn: / Să ne spună cum îi este, dac-o duce-n ceruri demn (...) Nu-ndrăznim să-i cerem multe, doar un vers să ne mai scrie / Cu aleasă-nțelepciune din a sa călătorie.”

În lumea sa de gânduri, vise și himere, poeta Sibiana Mirela Antoche a mers în căutarea lui Eminescu nu numai plină de iubire și admirație, dar și cu infinită modestie și mângâietoare speranță că va putea să redea în poeziile sale o parte din „clipa cea repede” în care geniul poetic al lui Eminescu a scăpărat cu o lumină de fulger și a aprins o dără de foc pe cerul României eterne. Și l-a căutat prin cetăți și păduri, pe culmi de munte și la țarm de mare călătoare, în cer și pe pământ, încercând să se apropie de lumea dorurilor și visurilor sale de plenitudine și nemurire.

Uneori, ca în poezia „Fiul clipei”, poeta îl întâlnește pe Emin, călător printre stele, de unde veghează asupra neamului său românesc: „Înalț privirea către stele / Ce mici suntem în fața lor, / Pe cerul nopții, plin de ele / Ești tu Emine, tatăl lor! // O rază caldă ne mângâie, / E sfântul vers ce râde-n ram, / Pe boltă zâmbetu-ți statuie / Trezește dorul tău de neam. (...) Ce dor te ține printre semeni / De nu renunți a colinda / Și nu dorești răni pe nimeni / Doar vrei pe toți a ne ierta? (...) Tăcuți suntem când cerul plânge / Și-n lacrimă suspinu-l verși / Ești fiul clipei care strânge / Durerea ochilor neșterși! (...) Nu ne-ai slăbit nicio secundă / Fără s-auzi din glas rostit / Pe unde țarina scufundă / Tu ne ridici în vers iubit.”

Și cum am putea să le citim fără un freacă lăuntric, știind că Eminescu este și va rămâne pururi vârful de munte, vârful de dor și iubire, pe care un neam întreg îl urcă în genunchi și a cărui dimensiune este nemărginirea? Că resimțim dureros plecarea prea timpurie din viața pământeană a Voievodului poeziei românești, o spune atât de frumos în versurile sale, Sibiana în poezia „Te-ai logodit cu cerul”, din care cităm: „Ce înger te-au răpit din templul poeziei / Lăsându-ne săraci de tine și de noi, / Zidindu-ți tinerețea pe soclul veșniciei / Eternizând condeii și luciul albei foi ? // În urmă-ți plâng și lacul și nufierii și teiul / Și florile albastre și plopii fără soț.”

Mai întâlnim în poeziile Sibiane Mirela Antoche și accente de adâncă tristețe, de parcă vorbele valoroasei poete ar fi vrut să plângă, dar n-au putut decât în profunzimea semnificației lor, precum în poezia „De-ai aduce veșnicia”: „Plânge marea, plânge ramul, plâng și păsările-n pom / Plâng și rimele-n poeme și Luceafărul în om. (...) Luna, cerul și pământul, soarele, izvorul rece, / Toate-s una cu poetul / Eminescu prin noi trece!”

Una dintre cele mai frumoase poezii este „Plâng și îngerii din cer”, ecou al aceluși „ocean de scriitori”, cum îi numește Sibiana, adică aceia, care asemenea ei, au adus omagiul lor liric genialului lor confrate în ale poeziei: „Dormi Luceafăr, dormi în pace, plâng și îngerii din cer / Ei primit-au de la noi versuri pline de mister / Și citit-au pentru tine pământene slove vii, / Vrut-am noi să-ți facem somnul lin și plin de bucurii. // Nu ești singur printre stele, sunt toți îngerii cerești, / Plâng citind frumoase rânduri, știu deja cât

ne iubești. / Și făcut-au noaptea albă și trezit-au luna-n zori / Un regal de poezie... un ocean de scriitori. // Nu uitarăm o secundă ce-ai lăsat în urma ta, / Vrem în veci a-ți fi ostatici, de la tine-a învăța. / Dă-ne-un strop de-nțelepciune, varsă raiul peste noi, / Doar așa să prindem viață, spre-nainte, nu-napoi!”

Timpul și veșnicia l-au iubit pe Eminescu, poetul mândriei naționale, cel care s-a topit până la magie în nemurirea cuvântului, împărtaşind oamenilor daruri dumnezeiești de armonie și frumusețe. Iar noi, aceia care trăim în lumina de luceafăr a candelii cerești, cea fără de moarte a lui Eminescu, știm să vibrăm și, de ce nu, să ne emoționăm la versuri precum acestea, culese din buchetul oferit de Sibiana: „Când arsă lumânarea, muriră și blândețea / Căzând în agonie slăbitul său jărat, / În lacrima luminii se stinse tinerețea / Iar îngerii-i păziră sfârșitul enigmatic.” („În lacrima luminii”); „N-a născut pământul încă alt Emin să ne încante / Cu-ale sale calde strofe și încântătoare rime / Ca Poetul Nemuririi ce-a urcat cu aripi frânte / În înalta-mpărăție, gustând moartea cu asprime.” („Ne-a lăsat în urmă cheia”). Sau: „Ai chemat în strofe zeei să-ți urzească veșnicia / Și-au venit în număr mare să-ți măsoare volnicia. / Au decis să fii Luceafăr peste bolta înstelată, / Să ne-ncânți din lira-ți blândă stihuri dulci, catifelate.” („În genunchi rugăm eternul.”)

Destinul și împrejurările au făcut ca Poetul Național să-și doarmă somnul de veci la umbra teiului din Cimitirul Bellu, iar noi, aici, ne consolăm redând ultima strofă din patetica poezie a Sibiane, de care am amintit mai sus: „Iubită ți-a fost marea și-n stihuri ai cântat-o / Ținându-i lungă trenă ce clocoțea în larg, / I-ai declarat amorul și-n brațe-ai alintat-o / Lăsându-o să se-nalțe... în spume... pe catarg.”

Vârtej de vise, dorințe și aspirații în poeziile închinat lui Eminescu de Sibiana Mirela Antoche, căci elevația gândirii îi permite poetei să valseze dincolo de aparențe, iar vocația ei de a stimula iluzia pentru a ajunge în preajma Vrăjitorului, o face preferând iluzia blazării.

Iubire, pasiune și îngenunchere în fața șuvoaielor de lavă înălțate de Eminescu, convinsă că acesta a înălțat cerul, atunci când a simțit că îi fuge pământul de sub picioare. Scrie, Sibiana, scrie... și poeta nu se lasă rugată: „Și nu mi-ar fi deloc de ajuns să-mi urmărească-n cer gândirea, / L-aș învia de mii de ori să-și dovedească nemurirea, / Ce-a fost să-mi fie dat să știe, că plâng și râd în poezie, / E dorul vieții mele cântec, e dor nebun, nebun de-a scrie.”

Ascultând foșnetul ramurilor bătrânului tei, Sibiana ne povestește, în versuri, câte ceva din secretele care se petreceau odinioară, când teiul ocrotea întâlnirile celor doi îndrăgostiți: „Se întâlneau sub teiul din Copou și-adulmecau în liniște iubirea / Sub freacățul frunzișului domol își ascultau în piepturi fericirea. / Torceau în taină clipe de amor, ferți de răul ce-i înconjură / Și-n sărutări și-n dulci îmbrățișări adormeau în legănat de seară. (...) Când noaptele erau albe mirese scriindu-și unul altuia

(continuare în pag. 24)

Timur CHIȘ

Crepusul de IZA

Dragostea să îți fie plapumă,
Și de iubire să fii înconjurată,
Sânul tău în mâna mea să se odihnească,
Susurul Izei liniștea să ne-o aducă.

Suntem singuri într-un pat uriaș,
Și florile amorului târziu ne fac viața frumoasă,
De alabastrul apei suntem înconjurați,
Păziți de umbrele crucilor, siguri de dragoste suntem.

La urechea ta, poezii de dragoste îți cânt,
Și de amor lumea ne acuză,
Cu dragoste copacii frunzele le ascut,
Și soarele crepuscul pe Iza ne înconjoară.

De amor târziu lângă apă dormim.

Biserica din deal

În lumina difuză a lunii târzii,
Îmi odihnesc oasele lângă biserica din deal,
Înconjurat de zgomotul cailor,
Liberi să pască iarba umedă a nopților albe.

În umbra crucilor căzute,
Stau sufletele pline de iubire a răsculaților în amor,
De dragoste luna este plină,
Doar lângă bisericuța din deal.

Inima ta o aștept
Lângă icoanele șterse de trecerea timpului,
Să o așez pe treptele aspre ale altarului doresc,
Până când cailor de iarbă se vor sătura,

De dragoste lângă biserica din deal ne odihnim.

Adăpost în deșert

În tranșeele dragostei adăpost caut,
Plin de iubirea armelor sunt,
Să fiu lângă tine doresc,
Dar în deșert o lume necunoscută mie apăr,

Apa din bocanci pielea o învinețește,
Și inima de frică și de dor pulsează,

În deșert dragoste străină apăr,
De puștile dușmanilor.

Lângă amor adăpost caut pentru iubirea mea.

Singurătate în doi

Pe muzica de Strauss valsăm,
Și caldarâmul străzilor pavate cu dragoste,
Pașii iubirii noastre o primește,

Caii târzii ai Vienei imperiale,
Lângă sufletele noastre dansează,
De atâta amor nu se mai pot odihni,

De dragoste cai albi născuți sunt.

Amor în noapte târzie

În orașul luminilor târzii,
De dragoste pașii mi-i port
Să fiu lângă tine aș vrea,
Depart de răutăți să dansez pot.

Lângă podurile aspre ale iubirilor întârziate,
Prostituate țigări de amor fumează,
Lângă inima ta pot să fiu,
Și căuș sâniilor tăi petale de flori împrăștie,

Lângă inima ta străin în noapte sunt,
De atâta amor târziu de moarte ocolit am ajuns,
Lângă orașul care nu doarme niciodată,
Cu prostituatele iubirii dansez.

Iubire, de grijă să îmi porți.

Incantații

I.
Toamnă să îți fie sufletul tău cald,
Plin de frunze cărămizii de iubirii trecute,
Plâng amărăciunea plimbărilor târzii,
Toamna iubirii noastre a trecut.

Bătrânețile în oase se revarsă,
Durerile anilor 50 în inimă se înfiripă,
Toamna, iubirea este târzie,
De atâta dragoste, viața a trecut.

Toamna, iubirile noastre trec în noapte.

II.
Iarna îmi îngheață trupul de atâta durere,
Crivățul trece prin sufletele noastre,
De dragoste pustiiți suntem,
Iarna suflete calde merg în purgatoriu.

Zăpadă roșie pe caldarâmul iubirii,
Pentru trecute vieți de domnițe și domnișori,
Sânge îmbătrânit de tristețe,
Suflete de iubire pustiite în neant,

Vlăguit de iubiri însângerate suntem dragostea mea.

Omar KHAYYAM**CATRENE**

Acestei lumi nedrepte să nu-i dai viața ta.
Nu-ți aminti durerea ce-a fost și ce-o să vie.
Lăsând o zână albă cu sâni de iasomie
Ascunde-te de lume cu-o cupă-alătura.

Când lași ca a ta frunte la idoli să se-nchine,
Tu ieși din tine însuși ca să te-ntorci în tine.
Când sorbi o-nghițitură din vinul roz în spume,
Tu te desparți de tine și te desparți de lume.

Un om prin lume trece. El nu e musulman.
Nici infidel nu este. Nu crede-n legi și zei.
Nu neagă, nu afirmă. Dar vezi în ochii săi
Că nimenea nu este mai trist și mai uman.

Nu mi-am făcut vreodată din rugă și rag de perle
Ca să-mi ascund noianul păcatelor cu ele.
Nu știu dacă există o Milă sau Dreptate
Dar totuși, nu mi-e teamă: curat am fost în toate.

Spun unii că există un Creator și zic
Că pentru a distruge, ființe a creat.
Fiindcă sunt urâte? Dar cine-i vinovat?
Sau pentru că-s frumoase? Nu mai pricep nimic.

Natura cu-ale sale stihii și elemente,
Sofismul și-adevărul îmi sunt indiferente.
Dă-mi vin și-atinge harfa cu modulații moi
Asemeni cu-ale brizei ce trece ca și noi.

Mai toarnă-mi vinul roșu ca un obraz de fată.
Curatul sânge scoate-l din gâturi de ulcioare.
Căci, în afara cupei, Khayyam azi nu mai are
Măcar un singur prieten cu inima curată.

Sunt clipe când îmi pare că tot ce-a trebuit
Să aflu despre lume, de mult am deslușit.
Dar stelele mă muștră tăcut din patru zări:
N-ai dezlegat nici una din marile întrebări” .

În astă seară vinul mă-nvață-un sens mai pur:
Cu sânge cast, de roze, paharele ni-s pline,
Iar cupa-i modelată din închegat azur.
Și noaptea-i pleoapa unei lăuntrice lumine...

Renumere de-ai să capeți, hulit vei fii de vulg.
Dar dacă te vei ține departe de mulțime,
Uneltitor te-or crede. Cum, Doamne să mă smulg,
Să nu mă știe nimeni și să nu știu de nime?

traducere de George Popa

Bea vinu-acela, el e un strop de veșnicie!
Golește de substanța plăcerii tinerețea!
Că focul arde vinul dar suferinți mângâie
Ca apa vie-a vieții, de-aceia ia și bea!

traducere de Geo Olteanu

Căci nu suntem decât un rând în mers,
Umbre pe-elipsa cu conturul șters,
Cu Soarele Focar – și-n spatele-i
Maestrul Show-ului din Univers.

traducere de Petru Dimofte

Atâta frumusețe în orice răsărit
Și lui Alah de-ajuns tot nu i-am mulțumit.
Oh, gura ta, frumoaso, de-ar fi să fie mută!..
Oprește-te o clipă! Vezi?... Păsările cântă...

traducere de Paula Romanescu

Am întrebat Savantul și-am întrebat și Sfântul
Sperând c-au să mă-nvețe suprema-nțelepciune.
Și, dup-atâta trudă, atât se poate spune:
Că am venit ca apa și că plecăm ca vântul.

În zori într-o taverna s-a auzit un glas:
„O, voi nebuni de viața! Voi, tineri veseli! Vinul
Turnați-l iar în cupe, 'nainte ca destinul
Cu lacrimi să umple paharu-acestui ceas!”

Miresme, cupe, harfe și bucle aurii
O, jucării sfărmate de vreme, jucării!
Gând, faptă, renunțare, virtuți, cânti și rugă
Cenuși pe care timpul le spulberă, cenuși...

De mii și mii de veacuri se-nvârt în spații aștrii
De mii și mii de veacuri zori și-asfințituri sunt
Să calci ușor, căci, poate, fărăma de pământ
Pe care-o sfarmi, alt'dată era doi ochi albaștri.

Tu ești bătrâna lume, palatul trist în care
Aleargă nopți și zile, spre moarte galopând
Și unde șahi de-a rândul visară fiecare
Mărire sau iubire - și s-au trezit plângând.

Ieri dis-de-dimineață cu-o fată ca o stea
Sorbeam parfumul nopții și vinul roz și ora
Ca perla-n scoică vinul așa intens lucea
Încât trezi deodată din somnu-i aurora.

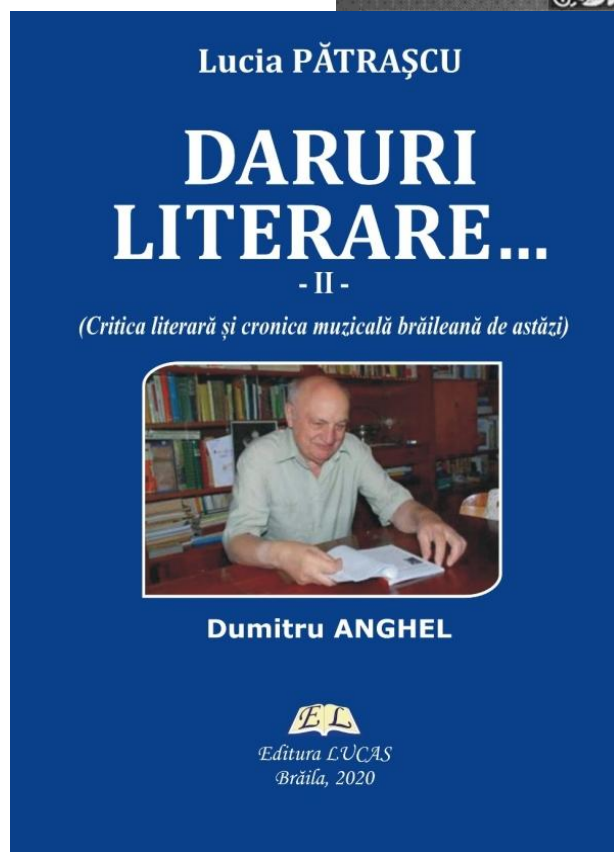
Ne-ai pus în suflet patimi adânci cât o vecie
Și-ai poruncit de-asemeni ca omul să se-abție
Nedumeriți ne zbatem între porunci inverse
Cum poti să-nclini o cupă, iar ea să nu se verse?

Lucia PĂTRAȘCU - DARURI LITERARE - II -

Volumul de monografie de autor „*Daruri literare II* - Critica literară și cronică muzicală brăileană de azi”, semnat de Lucia Pătrașcu, publicat la Editura Lucas, Brăila 2020, 198 de pagini, (cel de al doilea volum al seriei) prezintă profilul literar al scriitorului, cronicarului muzical, criticului literar, eseist, publicist, profesor Dumitru Anghel. Volumul este structurat în cinci părți, fiecare cu specificul său, destinat să aducă noi informații referitoare la creația autorului analizat și un mic album foto. Acestea sunt: „*Despre un critic literar și cronicar muzical brăilean*”, în care autoarea Lucia Pătrașcu face considerații generale asupra scriitorului și asupra creației sale literare; „*Dumitru Anghel - Portofoliu literar - Volume publicate*”, în care este prezentată lista cu titlurile volumelor apărute între anii 1997 și 2018. Urmează „*Scurtă prezentare a volumelor publicate*”, în care autoarea acestei monografii literare aduce în fața cititorilor recenzii făcute pentru fiecare dintre cele cincisprezece volume ale scriitorului: *Monografia Școlii nr. 12, Brăila*; *Portrete în aquaforte*; *Cetățeni de onoare ai Brăilei*; *Brăila muzicală*; *Portrete cu variațiuni pe contrapunct*; *Jurământul... Euterpei (Nicu Teodorescu, o viață închinată muzicii)*; *Portrete în clarobscur (proză publicistică)*; *Reverențe critice*; *Recensa rediviva (recenzii critice)*; *Critică literară și muzicală*; *O samă de...scriitori*; *Note de lector*; *Anamorfozele lui Narcis (în coautorat cu Adelina Pop)*; *Eram studenții care... (în coautorat cu George Apostoiu)*; *De la cronică muzicală ... la critică literară - Opera Omnia - Publicistică și eseu contemporan*. Seria este completată cu un „*Curriculum vitae*”, ce arată biografia autorului și desfășurarea, cu precădere, a activității profesionale, culturale și literare. Importantul capitol intitulat „*Repere critice*”, cuprinde aprecierile critice referitoare la volumele sale, recenzii publicate în numeroase reviste de specialitate, semnate de critici literari cunoscuți, dintre care cităm: Dan Angheliescu, George Apostoiu, Maria Cogălniceanu, Viorel Diniescu, Constantin Gherghinoiu, Sorin Leu, Emilian Marcu, Nicolae Grigore Mărășanu, Gina Moldoveanu, Viorel Mortu-Coman, Gheorghe Nazare, Andrei Parapiru, Doru Popovici, Adi G. Secară-Halilbey, Ioan Toderiță, Mihai Vintilă, Vasile Ioan Zbarcea. Publicând aceste *repere critice* în acest volum, întoarcem către autorii lor, cu reverență, mulțumirile autorului. Și, ultima parte, „*Addenda*”, o adevărată expunere de fotografii cu scriitorul Dumitru Anghel, participant la diferite evenimente literare.

Este un volum ce vrea să aducă în atenția cititorilor numele unui scriitor brăilean, cronicar muzical și critic literar. Ne-am permis a face o incursiune în cele cincisprezece titluri de carte cu care scriitorul Dumitru Anghel îmbogățește zestrea *darurilor literare* născute pe plaiurile brăilene. Fiecare călătorie literară este doar o scurtă prezentare, mai ales că, în majoritatea lor, fiind de genul *critică*, nici nu se cuvine să facem o *critică la... critică*. Ar părea un nonsens, dacă n-am lua în considerare altruismul și generozitatea, cu care acest autor s-a aplecat asupra momentului cultural al urbei, indiferent de domeniul, în care acesta s-a manifestat (literatură, muzică, teatru), fiind o prezență vie și participând la toate evenimentele, întâmplările frumoase și sărbătorile orașului. Omniprezent în toate aceste acțiuni, ca participant efectiv, ca spectator și, în consecință, comentator, în același timp,

a continuat cu sârg activitatea didactică, atent, cu maximă implicare. Întotdeauna a considerat că literatura veritabilă trebuie să fie vizibilă, lizibilă și... comentabilă, pentru a fi cunoscută. Iar atunci când volumele citite, comentate și citate sau evenimentele culturale, muzicale, artistice evidențiate au ca subiect zona brăileană și locuitorii săi, teleormăneanul Dumitru Anghel intră sub vraja Brăilei, important oraș și port danubian, ce a exercitat dintotdeauna asupra oamenilor o atracție deosebită. Ori ca oraș *al speranțelor* (i.g.), spre care s-au îndreptat odată pașii păstorilor sau ai căutătorilor de locuri prielnice, ori ca oraș al timpului revolut, al amintirilor reviviscente cu „frumoșii nebuni” (f.n.), trăitori pe aceste meleaguri.

Scriitorul Dumitru Anghel face critică literară, face cronică muzicală cu aceeași probitate și, mai ales, cu gândul bun ca, prin publicarea lor, acestea să ajungă la cititorul interesat, să-l invite la lectură. O critică literară bazată pe opinii stabile, în care niciodată subiectivul părerilor nu este lăsat să depășească obiectivitatea analizei, alături de o cronică muzicală ce dorește să apropie sufletul oamenilor de frumusețea florilor sale.

Această monografie, referitoare la scriitorul, publicistul, eseistul, cronicarul muzical și criticul literar, profesor Dumitru Anghel, a fost scrisă ca un semn de înaltă prețuire pentru frământările sale intelectuale pe cărările înflorite ale artelor, unde călătorește dezinvolt și își asumă fericita idee de a împărtăși tuturor bucuriile sale. Este o formă de generozitate instantanee, ce însoțește surpriza întâlnirilor sale cu muzica, cu teatrul sau cu literatura. Tezaurizarea părerilor sale în cele cincisprezece volume publicate poate fi considerată un gest avangardist, cel puțin pentru cele referitoare la muzică și

(continuare în pag. 37)

Dana LOGIGAN**Colivii de marțipan**

n-aș putea spune
că mă doare ceva,
doar că
mi-au crescut
cochilii în spate,
raze de lună la tâmpole,
călimări în palma stângă,
și roată-mprejurul
colivii
cu zăbrele de marțipan
n-aș putea spune
că mă doare ceva
ba chiar mi-e bine
când mi-e dor de tine, iubire,
chem ploaia să facă vrăji
din inima cochiliei răzbat către tine
cântecele copilăriei
cu melc, melc, codobelc
când mi-e dor de tine, iubire,
descânt clarul de lună
în buza fântânii
cerneluri sepia
îmi gravează numele tău
pe buze
pe sâni
pe coapse
peceți sicative
- dovezi ale mării treceri -
când mi-e dor de tine, iubire,
lumea cea mai dulce
e evadarea în coliviile
de marțipan

Te-am găsit!

se făcea că adulmecam
oglinzi uriașe,
sprijinite pe ruinele gândului.
amintiri gelatinoase,
trăiri contradictorii
eu între ele,
purtând rochia galbenă
– floare de sulf
în prăpastia veche
a inimii
se împerecheau
sinapsele devenirii
- ego,
alter ego,
alter alter ego,
sunete și culori,
zâmbete, cuvinte și lacrimi...
toate se înecau
tainic
în golul
tot mai mare
și tot mai adânc,
cerșind
un semn de pace
când gongul a sunat,

așchii de oglinzi
mi-au desenat
cel mai frumos tatuaj
sub pleoape
te-am găsit!

Corăbierul plânge

corăbierul plânge
spală puntea și spune
acesta e sfârșitul
apoi
bandule aruncate pe țărm
nisipuri ruginite în durere
și pescăruși fără zbor
Isabelle nu mai e
printre scoici
corăbierul plânge
un fum înecăcios sparge cerul la zenit
corăbii vor mai fi

Doar pentru că mi te-ai întâmpat

în inima burgului
acolo unde se întâmplă
alei cu castani,
anotimpuri de pluș
și miros de cireșe coapte,
clepsidre cu praf de iubire,
carusele cu inorogi și lebede albe...
doar pentru că mi te-ai întâmpat
între toate și peste toate acestea
există sentimentul că iubirea
e un cneaz al tărâmului de nicăieri
venit să lege destinul tău de al meu

Înzidirea-ți...

când pașii mă poartă pe caldărâmurile
burgului
ochii închiși mi te pogoară în rărunchi
ești tu
de un alb-argintiu și rece
apoi atâția alți tu
în griuri colorate
lansând un dans al ielilor
în jurul meu
deschid ochii
și văd că
fiecare piatră în care tu te-ai înzidit
devine o oglindă a misterelor
cu ochii larg deschiși mă întreb
de unde ploaia asta adâncă de fantasme
colorate
când, în mine,
știi sigur,
și-au făcut loc numai simezele alb-argintii și
reci
reci așa
ca fantasma ta?...

Sabina COJOCARU
(Rep. Moldova)

Liber manifest

Nu mă aprind în jocul
Luptei de interese
Eu vreau să ardă focul
Pentru vii progrese
Nu-s extremistă, frate
Nimic nici nu contest
Căci pentru libertate
Emit un manifest.

Resping hierofania
Și răstignirea-n fală
Nu pot urma mania
Stagnării sociale
Sunt liberă-n credință
Și liber orice gest
Nu port, nu dau sentință
E liber manifest.

Nu îi rotesc sub blender
Pe cei născuți divers
Las fiecare-n gender
Cu propriul său vers
Sunt liberă-n gândire
Și torc un trai modest
Modernă-n definire
Cu-n liber manifest.

Politica-adevătată
N-o sfarm în sabotaj
Dar pentru această artă
Lansez acest mesaj:
Fiți liberi și cu stimă
Cu merite prin test
Nu nașteți false mime
Ci-un liber manifest

Nu fanatismul, frate
Deschide sacral graal
Doar minți adevărate
Stil individual
Îndemn acum confracții
Cu limite- protest
Blurați toți împărații
C-un liber manifest!!!

Contract cu viitorul!

Jurați născuți în viitor
Copii ai erelor cu spor
Aprig nu ne judecați
Când vom fi demult plecați
Nu ne respingeți: ne triați...
Scurgeți în destinul vostru
Gloria timpului nostru
Soarbeți-o ca pe-un colostru!

Nu neglijați zborul naiv
Căci în elanul primitiv
Noi clocoteam în pasiuni
Și-am luptat pentru minuni
Pentru o țară nu-n genuni...
Ne-am hrănit cu-acest avânt
Pentru un petic de pământ
Fiți și voi de neînfrânt!

Nu ne uitați printre nevoi
Noi fi-vom spiritul din Voi
Și vom vibra în inimi vii
De pe ecrane ca stafii
De prin romane, poezii...
Da, am fost tineri și ciudați
De visul dragostei scăldați
Nici voi iubirea n-o trișați!

Nu ne striviți în joc de șah
Vă suntem gena-n almanah
Elixirul conștiinței
Ochiul sfințelilor credințe
Și-a cunoașterii semințe...
Am pus moartea-n ghilotină
Am dizolvat-o în rutina
Să iubiți și voi lumina!

Jurați născuți în viitor
Copii ai erelor cu spor
Aprig nu ne judecați
Când vom fi demult plecați
Moșteniți și fiți bogați !
Scurgeți în destinul vostru
Gloria timpului nostru
Soarbeți-o ca pe-un colostru...

Maria TIRENESCU

Doamna Mimi

Ieri, am visat-o. Era tânără, era frumoasă. Zâmbea cum numai ea știa. Era calmă și ne privea îngăduitoare...

Așa am visat-o. Dar îmi amintesc că în realitate era categorică, mai ales cu mine. Eram cea mai mare dintre frați și îmi pretindea să fiu mai sobră, mai serioasă, mai cuminte, mai înțeleaptă chiar decât alții de vârsta mea...

Cu toate acestea, a avut multă răbdare să mă învețe să cos, să tricotez, să repar lucrurile pe care le stricam. M-a învățat să croiesc haine, fie și numai pentru păpuși. Mereu îmi spunea : „Se spune că mulți văd, puțini pricep, dar când vrei să faci un lucru, fă-l în așa fel, încât să fii mulțumită de ceea ce ai realizat! Dacă ție nu-ți place, nu te aștepta să le placă altora!”

Într-o zi, mama mi-a arătat un album cu foi îngălbenite. În loc de fotografii, pe foile de carton erau lipite bucățele de pânză pe care erau cusute modele. Cele mai multe erau în cruciulițe, dar se aflau acolo și modele realizate în punct înaintea acului. La colțurile fiecărei file erau desene făcute cu peniță, cu cerneală colorată. Mama mi-a povestit că a făcut albumul când era elevă la Școala Normală din Brăila. Toate fetele aveau astfel de albume. Se ajutau între ele: unele au desenat și pe albumele celor care se pricepeau mai bine să coasă. Fiecare venise cu modele de acasă și au făcut schimb.

Eram fascinată de acel album. Îl luam uneori doar să-l răsfoiesc, alteori, mă inspiram, încercam să desenez sau să cos câte un model. Alteori, împreună cu mama, alegeam modele pentru un nou lucrușor: șervețel, periniță, broderie pe o bluziță.

Mama se odihnea lucrând, cosând sau tricotând. În acele ocazii putea să-mi povestească și despre caietele cu rețete de bucate pe care le completau în școală și îmi spunea câte ceva despre persoanele din fotografiile pe care le avea din acea perioadă.

Eram la liceu când mi-a explicat cum se coase în kilim. Ea contura și mie îmi dădea voie să fac umplutura. La început mă verifica. După un timp lucram independent. Eu nu aveam timp să cos decât la sfârșitul săptămânii, dar lucram mult în timpul vacanței.

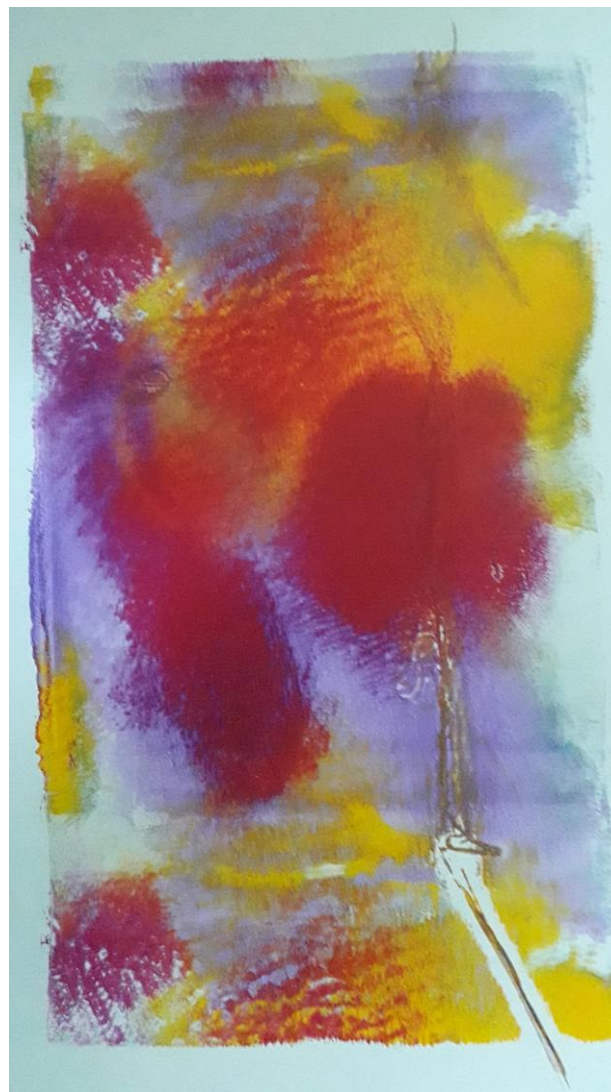
Uneori consideram că mama era prea severă, dar atitudinea ei era spre binele meu. Știu că nu am fost docilă, dar n-am fost un copil problemă. La școală, am avut rezultate bune, eram îndemnatică, îmi plăceau matematica și muzica. Deși nu mi-a spus prea des, mama era mulțumită de ceea ce am realizat ca elevă.

Severitatea cu care mă trata pe mine le-a fost impusă și elevilor mamei mele. Sunt convinsă că toți au avut de învățat de la ea. Și nu numai copiii, ci și părinții lor.

Toți o respectau și o admirau.

După absolvirea Școlii Normale, a lucrat la Constanța ca învățătoare suplinoare. După ce i s-a cerut să aleagă între a-și da demisia și a se prezenta la post, ea a ajuns la Săcel, o comună mare de pe Valea Izei. A venit în Maramureș în luna decembrie a anului 1947 (cu câteva zile înainte de a împlini 22 de ani). Și-a întemeiat o familie în care soțul, Dumitru Grad, era învățător. A rămas în Maramureș să-i învețe carte pe copiii de care s-a ocupat cu drag și pricepere.

Într-o frumoasă zi de primăvară a anului 2003, când liliacul își deschidea primele flori, în Vișeu de Sus, un grup de cadre didactice (multe dintre ele pensionare), rude, vecini, foști elevi și cunoștințe au venit s-o conducă pe ultimul ei drum pe învățătoarea Maria Grad, căreia, cu mult respect, i-au spus Doamna Mimi.

Roland Florin VOINESCU

Telefonul

-Alo!... Da!... Bună ziua!... Un'unea europeană?... Am sunat să vă întreb de fondurile alea... Ce?... Care englez, dom'le, România... Ce, translator?!... Alo, da, a, dumneavoastră sunteți traducător, e bine, da... Am învățat engleză, cum să nu, da' vorbesc numai după ora optșpce... Da, sunt din parlament, da, parlamentar, și am sunat la un'unea europeană să-ntreb de fonduri... Ce, ce partid?... La ce partid sunt eu?... Păi, ceva cu pe, parcă... E important?!... Nu contează, dom'le, la ce partid ești, nu, banu' să iasă, da, nu contează la ce partid ești, ce mă interesează pe mine la ce partid, auzi... Parcă era unu' cu fulgi... A, nu era cu fulgi, da' cu ce?... A, cu pene, da!... Lasă-i, dom'le, p-ăia cu penele lor, auzi, banu'... Da, dom'le, niște împrumuturi nerambursabile, niște fonduri pentru producătorii agricoli, niște ajutoare pentru sinistrați, ceva... Cine, eu?... Nu, eu nu sunt sinistat, nu, că n-a ajuns apa la inundații până la vilele mele, nu, nici la mașinile de lux, nu, nu... Nu, în piscină aveam apă c-o băgasem eu, c-așa-i piscina cu apă-n ea, nu, n-a venit inundațiile... Nu, nici iahtu', că plutește oricum pe apă, nu nici iahtu', totu-i în regulă, nici o problemă... Ce, trebuie să fie o problemă pentru a lua banii de la un'une?... Păi, pot s-o bag p-asta cu apa-n piscină, da, zic că mi-a inundat inundațiile piscina... Ce, nu merge!... Auzi, dacă asta cu ajutoarele pentru sinistrați nu merge, atunci ceva cu producătorii agricoli sau de care ori mai fii și ăștia... Dacă sunt eu producător? Bine-nțeles!... Cum ce produc, banu' la greu!... Ce? Altceva decât bani?... Producător agricol?... O bag p-aia cu bomboane agricole, produc bomboane agricole, de fapt eu sparg bomboane agricole, dacă stau bine să mă gândesc eu produc coji de bomboane agricole... Da, fiind un mare și cinstit producător și agricol și de toate felurile care produce banu' la greu, bine-nțeles, că mi se cuvin niște fonduri de la un'une... Da, am înțeles, tiii, da' complicată-i și un'unea asta... Păi, auzi, atunci niște împrumuturi, d-alea, nerambursabile... Da, nerambursabile vreau, sigur!... Cum, de ce nerambursabile?... Păi, așa, ca să fac eu liniștit ce vreau cu banii și să nu mă mai întrebe nimeni niciodată ce am făcut cu banii pe care i-am luat... Sigur, am proiecte gârlă, că am și gârlă, pe lângă vile, mașini de lux, iaht, am și gârlă, da... Da, am și proiecte, nu știi cum e, dom'le, din ce ai din aia vrei mai mult, nu te mai sature... Păi, dom'le, știți, atâtea iahturi, piscine, vile, am cheltuieli mari, dom'le, știți cât costă aici întreținerea la

ditamai viloiu'... Vă dați seama, da' la mai multe viloaie, am cheltuieli mari, dom'le... Ce, proiecte?!... Ce proiecte? Cum? A, da, cum să nu, fii atent, am în proiect acum să plec într-o vacanță cu o bunăciune, mamă, lungă-n craci... Ce?... Cum ce-ți spun ție, nu mi-ai spus să-ți zic ce proiecte am, asta am în proiect, să fac o vacanță cu bunăciunea... Nevastă-me-a-i la țară, da!... Cum, de ce cer bani de la un'une pentru vacanțe exotice, păi, ăia, englezii, nemții, franțuzii nu plătesc taxe la ei acolo ca să avem noi, ăștia, noii cinstiți aderați bani pentru proiecte, să vezi ce-o să se bucure englezii, nemții și franțuzii când or auzi că din banii lor de taxe plătite la un'une, eu, unu' dintre cei mai mari cinstiți noi aderați mi-am tras o vacanță bengoasă c-o bunăciune... Cum să nu se bucure, dom'le, păi, nu pentru bunăstarea și fericirea noastră plătesc ei taxe-n Anglia, în Germania, nu!... Cum?... Da, dom'le, am proiecte, cum ți-am mai spus... Ce altceva mai am în proiect, a, multe, de exemplu, vreau să-mi trag o cascadă-n curte la noua vilă de la Snagov... Ce, a scăzut nivelu' de trai în Europa după ce ne-am aderat noi, a, asta nu-i nimic, să vezi de-acu'-ncolo, de altfel, de-aia-mi fac și eu vile, cascade, fântâni cinetice, am proiectu' gata aprobat, tocmai ca să mai ridic nivelu' de trai al Europei, pun și eu umăru'... Cum ce fac ca să cresc nivelu' de trai al Europei, n-auzi, fac proiecte, vile luxoase, mașini de lux, piscine, iahturi, cascade, excursii exotice, țol de firmă, mă sacrific și eu cum pot pentru binele Europei, se poate... Bine-nțeles, am nevoie de o grămadă de bani, mai ales fonduri de la un'une, fonduri pentru sinistrați, împrumuturi nerambursabile, nu contează cum le zice, banu' să iasă... Da, atât timp cât iese banu', e bine... Da, da' dacă se poate ceva mai repede... Da, mă grăbesc!... De ce mă grăbesc?... Păi, de-aia, că... nu mai am bani de țigări!

Irina Lucia MIHALCA

cercurile vieții

o busolă de aur ne-arată nevăzutul.
 acel punct de lumină din capela sixtină.
 cercurile ascund taina vieții.
 în trepte este viața,
 crește și descrește.
 pe drumul mătășii, cercurile vieții, în ființă.
 o poartă se deschide către cerul nedeschis.
 un singur răspuns.
 o singură respirație. cod cu litere de foc.
 o geometrie sacră,
 cu-atâtea universuri lăuntrice.
 așa începe totul.
 furtuna dinaintea liniștii cerului.
 fluxul și refluxul,
 ferestre spre lumina celor o mie de sori.
 pătrundem într-un nou câmp și în vârtejul lui.
 treptele sunt din flori.
 când soarele pătrunde piatra
 acolo stă poemul!

fructele

ne arătăm sufletul fără să fugim.
 fără să ne-ascundem.
 fructele sunt cu sâmbure și dulceață,
 dar trebuie să muști din învelișul lor exterior,
 pentru-a ajunge la ele.
 îți place să revii pe pământ.
 ce mult contează clipa.
 închid ochii. simțim vibrația crescută
 în bucuria propriei ființe.

ești o cascadă.
 incredibilă stare.
 te iubesc foarte adânc.
 cine poate explica asta?

lumina ce pâlpâie

îți simt absența din fiecare trecere
 precum sunetul înăbușit
 al clopotului scufundat în adâncuri.
 și zidul înălțat ca un pumnal între noi.
 și lumina ce pâlpâie înspre țărnul întunecat.
 am închis muzica. am stins valul.
 e mai bine acum?
 vorbește-mi. dă-mi mâna.
 suntem singuri în oceanul acesta.
 risipește absența și umbrele rănilor
 neînchise în trecere.
 vorbește-mi.

sclipiri de lumină

simți că ți s-a mai întâmplat asta.
 ți-e dificil să alegi.
 de ce ne-amintim viitorul?
 plouă. timpul pare golit, limitat.
 amintește-ți, ne vom întâlni.
 viața este acolo unde crește iarba.
 să luminăm drumurile și să vedem gropile.
 siguranța și nesiguranța depind de noi.
 poți să-ți uiți bătăile inimii. totul urcă.
 urcăm, nimic nu se-oprește pe drum.
 veche-i memoria clipei.
 nu are timpul acesta niciun timp.
 simți magnetul dintre noi.
 accepti ciocnirea falilor.
 te bucuri de cutremur.
 cunoaștem bine verdele diafan al câmpului.
 sclipiri de lumină licăresc din trecutul cald.
 dacă ești în gândul cuiva,
 ceva din tine s-a transferat acolo.

picătura

foc biruit de apă.
 unde cade o stea ies toți
 să se hrănească.
 fac dragoste literele-ntre ele.
 ca să simți gustul apei
 cauți picătura în secetă.
 oscilezi, ac de busolă, între nord și sud,
 între est și vest.
 caută răspunsul în globul de cristal.
 părea un fluviu
 ce nicicum nu poate fi trecut înot.
 mă așteptai la mal cu focul aprins
 să-mi usuci hainele.

cu vârful degetelor

asta ești tu
 o gazdă bună, cu ceaiul fierbinte pe masă
 am cucerit priveliștea ta.
 mulți maci pe acolo.
 mult dor de libertate de exprimare.
 fericire-atinsă cu vârful degetelor.
 ziua de mâine tot va veni.
 doar faptele ne fac eroi.

cartea

am să te fac să nu mă uiți.
 sunt cartea ta deschisă.
 ne-a-ntregit cercul luminii.

Dan Ion SANDA

Se caută femei

-Eseu cu iz de pamflet-

Avertizare: În corpul textului se pot întâlni expresii ușor licențioase, continuarea lecturii semnifică acordul dumneavoastră implicit.

Scria Ileana Vulpescu că "bărbatul nu se duce pentru că cealaltă e mai frumoasă, ci pentru că este alta". Nu știa doamna! El se duce și seduce deoarece căută perfecțiunea. Nu e asta prin sine ceva sublim?...

Bărbatul, ca exemplar reușit, cade în greșeală, și se duce și seduce, după cum zicea Ileana, căci pornirea ivită din „instinctul primitiv de a transmite genele” doboară clar judecata. Așa funcționează el, că e mânat de aceste motive ce biruie orice stavilă de ordin moral. Dar... Nu face el pentru "alta" vreo infamă pasiune doar de ticălos ce este - cum ar zice o nevastă încuiato-depășită, și prostuțo-pudibondă, și deja asexuată, ca albina lucrătoare care, după ce a născut copii, amorul îi devine năpăstuire.

Ce să facă un bărbat cu o astfel de femeie ce nu înțelege că farmecul sexului constă și în relaxare, dar și într-un strop de nebunie?

Ea, care e incapabilă să mai ofere ce ar trebui oferit, ce se relaxează în pat doar după ce și-a îndepărtat soțul, să nu-i umble la "citadela demnității", ce și-o ține oblojită în bumbacul mercerizat al chiloților Tetra, ca în vremea mămă-sii, și e-n stare să își pună de fentă, în mai multe rânduri în cadrul aceleiași luni, tradiționalul... sarcofag de vată hidrofilă de Buftea, de zici că muntele Venus îi e pus în ghips, și-și mai dă și cu Ketchup, ca să simuleze menstra, sau sângerea ocultă.

Sforăie în pat precum locomotiva de mocăniță, dormind suav... cu nasul în sus și, deși intuiești că simulează, tot te lași prostit... încât ți se pare o ticăloșie s-o trezești... Este în stare să doarmă și cu o cărămidă sub ceafă, să nu-și turtească cumva "fermecătoarele" bigudiuri pe care le-a pomenit de prin vremuri străvechi, de la babele alea care își cârpeau ciorapii, și care spălau rufăria cu leșie obținută prin fierberea apei cu cenușă, și care aveau în casă atârinate pe pereți „carpete”, și alte bucăți de țesătură, cu-nflorituri pe margine, și cu rând de jurubițe agățate de fason. Își transmiteau ele în acest fel, așa, de la mama cea bătrână la fiica cea bătrâioră, că iubirea soțului trece prin burtă, fiindcă scriau pe carpete, împuns mulineu cu acul și cu mânușița lor: "friptică, cozonaci bărbătelului să-i faci". Asta nu-i tradiție, ci e pură imitare a acelor de demult, pentru care covorul de iută, divanul acoperit de macat cu ciucuri, câteva piese desperecheate de mobilă, ovalul pe post de lavoar, "bufetul" cu vitrină, tacâmurile de fier, vesela de faianță, gramofonul lăcuit, ceva plăci de ebonită, mileul de sub carafa cu apă, șerbetul din chisea și aroma cidrului fiert însemnau mare avuție și rafinament. Nu mai e demult așa!... S-a dus și simplitatea acelei bucurii sufletești, când

fetele purtau în buzunar batiste parfumate și petale de trandafir, fete în sensul semantic pur, nu în cel aproape eufemistic... cu care băieții făceau multă talpă cu singura satisfacție că își combăteau sedentarismul... Au dispărut precum dinozaurii acele domnișoare de genul neutru de se părea că nu s-ar face cu ele altceva decât conversație și care lucrau la gherghef cântând candid frânturi de melodii. S-a dus și magia superstițiilor, când dormeau fecioarele cu busuioc sub perna de la căpătâi, să-și viseze ursitul în noaptea de Sânziene și, s-a dus și vremea când se măritau neîntinate. A trecut și vremea gospodinelor mai moderne, care făceau praline în condiții casnice, și frecau ametecri benigoase, adică ciocolată caldă cu frișcă, sau puneau la răcit în forme ca apoi să le tăvălească prin cacao să iasă tru-fe. Acum nu mai e așa, ci acum lumea e îmbuibată de haleală cu cod de bare și de femei care fac eforturi mari să placă, și cu cont pe "chat pentru singuri", sau "Galeria de femei" sau alte o sumedenie de site-uri matrimoniale. Lumea de acum nu mai bea apă de la canal, ci minerală light plată și ice-tee îmbuteliat. Ceaiul pe foc nu mai e la modă, și nici să ronțâi ciocolata, ci o bei caldă din cană.

Nu mai are lumea timp de gătit, își încropește o cină romantică la repezeală. Nu mai cară lemne, ci ele vin pe țevă sub formă de agent termic de la centralele de termoficare. Nu mai iese fir de fum, nici gudron să-nfunde coșul, și nu mai sar nici scânteii când trosnesc lemnele-n foc, să se aprindă și casa. Chit că nu mai e romantic cum era la Alifantis în iubirile-i de iarnă: "te uită cum ninge decembrie/ spre geamurri iubito privește/ mai spune s-aducă jărratic/ și focu' s-aud cum trosnește", este însă mai comod și nespus de confortabil. S-a dus vremea romantismului arhaic, sau a "romantismului" poliarticular acut, de la înotatul prin zăpadă... când se ducea omul la țiiitoare, dădeau drumul la câine, ca să se simtă în siguranță în intimitatea aceea culpabilă, trăgeau perdelele și se "încălzeau" cu țuică fiartă, și apoi suflau în lampă, și, dă-i cu băjbâiala pe-ntuneric pe sub pled. Acum, aștia de azi ne bucurăm de romantism fabricat de tehnologia modernă. Pictat pe tavan cu substanță fosforescentă, peisajul cosmic îți dă impresia că ești la planetariu, te trage în el, de zici că te înalți spre rai, ca și ciobanul cel moldovan: stelele și luna mi-au ținut cununa... O instalație cu glob de discotecă face de îți ninge pe pereți atât de veridic de zici că ești infanterist alpin pe parapetul tranșeei, încât te ia și cu frig. Chiar ar fi indicat frigul. Face bine la coițe. Produc mai mult testosteron, de aceea le-a scos natura din corp și le-a atârnat în scrot, să fie mai la răcoare. Un display LCD încorporat pe frontonul șemineului, imită câte flăcări vrei și dă acea atmosferă ațățătoare... Nu tu fum, nu tu funingine pe ușițele din fontă, nici nu te mai frigi la deget, nici nu te mai murdărești, nu vătrai, nu praf de carii și nici surcele pe jos. "Mai curat, mai proaspăt, mai isteț!..." Ce să mai aduci cu brațul lemne din boxă, ce să te mai chinui să mai ațâți focul suflând de să ametești, și să-ți vină fum în ochii, și să ți se ducă

(continuare în pag. 22)

Boem@ (139) 9/2020

pe pustii entuziasmul... cum a pățit omul care a făcut reclamație la OPC că s-a desfăcut greu prezervativul și nu a mai avut pe ce să îl monteze... Doar butonezi și atât, și pui crono-termostatul cum vrea mușchiul tău, și te învăluie ambientul așa cum l-ai setat tu. Și dacă ți-ai adus ce iubitiică ai vrut, sau dacă ești cu cine trebuie să fii, căreia i-ai dat aldămașul... cum se cuvine cinstit, care știe ce trebuie să știe și care vrea ce trebuie să vrea și care nu face ca nevasta, de îți lași dorințele la ușa dormitorului ei, și e-n stare să te întrerupă... chiar când ești cuprins de samcă, și de te aruncă precum calul neîncălecat. Și dacă fata e bunăciune adevărată și e hotărâtă să-ți stingă arșița din inimioară, faci față splendorii. Acum timpul este scump, lumea grăbită vrea să rezolve și ritualul iubirii și al mesei de acasă, fără multă cobză și cu finalitate garantată... Lumea modernă e adepta pregătirii rapide și își aduce mâncare strong chineză. Își aduce caracatiță, creveți, ciuperci pleuros cu pulpa delicat fibroasă, mix mexican cu porumb dulce, rondelile de calamar tăvălite-n beșamel, gata trase la tigaie. Își aduce măslinile mamut, la care pulpa mătăsoasă se desface de pe sămbure ca la caisă, sau servesc cina-n oraș și iau acasă doar vinul. Ca să meargă băutura, pentru a avea ce ciuguli, își aduce lumea casele cu icre cu ceapă albă usturată tăiată Julien, sau pizza Diavolo cu chili, de să-ți lăcrimeze ochii. Aduce toasturi gata rumenite, cât de o îmbucătură. Unse cu unt la repezeală și pus un vârf de cuțit de caviar și... simți diferența... Dacă pui bun, bun iese... și dacă ai escortă premium, premium ies și actele... De ce să nu fetișizăm romantismul, de ce atâta adorație oarbă pentru cel original, când putem găsi fericirea și în tranzacții, și în tehnologie. Numai să ai și cu cel! Și, dacă nu cauți banul, el nu vine nicicum singur. Dacă ești cumva prea prost de câtă inteligență a irosit natura pe tine, adică de ești stăpânit de acea moderație, vai, orgolioasă caracteristică îngâmfăților scâpătați, și de îți risipești tinerețea etalându-ți elocința de care nu mai are nimeni nevoie, sau așteptând să-ți pice vreo plească, să treacă la cele sfinte careva mai apropiat, sau să fii numit în testamentul vreunui unchi fugit cu zeci de ani în urmă prin strănătățuri iei ghimpe cu grație. Sau! Dacă îți scuzi lenea în numele primejdiei de a pierde banii și te ții departe de sforțările și de spaimele afacerilor, nu dibui defel finanțele și nu faci niciun franc, și ajungi sărac lipit pământului de să donezi sânge pentru ceva bonuri de masă, și să numeri doar mărunt, și să umbli după reduceri, și să-ți drămuiești mâncarea căpătată-n sufertaș... sau să îți faci sfânta zeamă din târnițe, ghiare și țeste. Tot tânguindu-te, vai mama ta, devii dependent de parizer și de vin vărsat de surcică, fiind nevoit să chivernisești fiecare bănuț. Nu mai ai tupeu să pescuiești femeii vii, ci pescuiești la propriu, și te auto-satisfaci... cu un laban sănătos după ce te stârnesc femeile altora din televizor... și dacă ești pescar de laban se cheamă că ești labangiu, de ești de limbă - limbut... Atunci o faci ca pițigoiu, odată pe lună, și nu te mai invită niciuna la un oregulez cu lapte, sau la un copan cu cartofuți prăjiți - și deoarece: *n-ai în buzunar nici scame/ te faci îndărăt maimuță/ și te hrănești iar cu "poame"*. Așa, sunt de toate, dar pentru cine a dat de rostul banului. S-a dus vremea când îl arestau pe Topescu fiindcă striga *goal!* când intra în magazin și vedea regalele fără produse. Capitaliștii ăștia... acum pun caviar și-n creme cosmetice.

Aduce lumea acasă răsucele, cornuri cu susan,

brioșe, ficăței înăbușiți. Toate le capeți numai scoase din cuptor și alege din o sumedenie de sorturi salate cu toppinguri catifelate. Ce să se mai chinuie consoarta, sau femeia ce se îngrijește de hrănirea ta să pună picături de oțet să nu se taie maioneza și să dea cu telul atât de stăruitor încât să facă adenită, adică scurtă la mână, sau să-i bazeie robotul de să-i pocnească capul, sau să i se pună splina alergând după ingrediente și să ajungă acasă sfârșită și fără chef... Ce să mai fiarbă cartofi în coajă să iasă salata de boeuf bună, sau să-i coacă la cuptor de să-i mănânci crocanți, sau tu să tânjești ca țăranul după aromă de cozonac în cuptor. Comanzi telefonic la Catering sau aduci acasă tot ce îți dorește sufletul... Aduci fără grețuri și-un suflet... Dar și pe acesta-l capeți sunând frumos la CallGirl, sau comunică discret cu derbedușele din site-urile matrimoniale, fără a mai umbra prin zloată. Este chiar și la ofertă... pay one, get two... Lumea, acum e năpădită de lucrătoare cu iubitul. Domn să fii, și generos... Pui oleiuri volatile... aprinzi frumușel pastila și cizelează întunericul făcându-l intim și cald. Levănțița-i tocmai bună că inspiră dragostea, de asemenea, parfum, provocator, de santal. S-a dus cu frământatul gospodăresc al cozonacilor de să o doară mijlocul pe consoartă. Chiar dacă la treabă e mai împiedicată, acum e indicat să se consacre iubirii. Femeia, ca entitate adusă în discuție de Ileana, are de treabă, trebuie să-l domolească pe soț, că de nu, se duce glonț.

S-a isprăvit cu terminatele alea ce măritușul le-a făcut bucătărese și care te ignoră, și care miros a ciorbe, și deoarece împăturesc exasperant lucrurile-n șifonier și pun Raid antimoliei au credința că și-au împlinit datoria conjugală și nu acceptă defel că mai trebuie să știe și alte lucruri, și-s acrite și pleoștite.

Se caută femeii, și cu priceperi de top, și cu deprinderi moderne, fiindcă sexu-i de la Domnul, opreliștea-i de la popi. Adevărul gol goluț e că bărbatul mai păcătuiește nu numai fiindcă e "alta", cum se avansa cândva, ci fiindcă e și "altfel"... Dacă el își terfelește prestigiul și se-ncurcă cu d-alea din anturajul familiei, sau cu știfturi bolnave de piept, ce miros a frunză de boz, sau se duce cu vreo gono-cocană, ieftineală de centură, atunci zicem că-i promiscuu.

De are copii micșori și îi pică dragă vreo borfetă ce strică case, iarăși, fără de tăgadă, înseamnă că-i țăran prost, căci de ce să se încurce c-o amantă năzuroasă ce ajunge să îl joace mai abitir decât soața?...

Bărbatul cade ușor în păcatul laudăroșeniei, dar un adevărat domn trebuie să nu se afișeze și să fie discret și invizibil ca și cățelul pământului, ce îl știe toată lumea că "latră", dar pe care nu l-a văzut nimeni, și să fie ca dihorul, ce nu dă niciodată iama în găinile din gospodăria unde și-a prăsit colonia. Lumea-i largă și internetul plin de puicuțe ahtiate după money, cu ID-uri ferme-cătoare: dulce, bujorel, mumoasă, îngeraș alb,

(continuare în pag. 23)

drăgălașă fâșneată, sau very nice. Chiar de îi rup portofelul, nu-i problemă, nu contează. Asta e menirea lor, să-î înfrumusețeze lui viața, și lor le e suficientă bucuria că în schimbul plății i-au oferit "iubitului" servicii de calitate... În timp ce el, pe acolo, se abandonează dibăciei lor, fiind absolvit de sentimentul îndatoririi... se dă vijelios în a fi concentrat pe primirea de plăcere și pe senzația agreabilă de a pândi acel efluviu de energie, și vărsarea lui în inefabila satisfacție, în timpul acelei "ore de iubire" pentru care chiar și Hiperion, cel nemuritor și rece... ar fi dat la schimb nu o sută, două de Euro, ci însăși viața lui veșnică. Și va trăi curat și pentru sine acea stare beatifică a amorului. Dacă nu are apucături de violator, de să ia femeii cu japca din plăcere patologică, măreața lui puțință de bărbat, pe care încearcă neconținut... să și-o valideze, atârână de dogoarea imaginilor ce i se reflectă pe retină, ce devin emoții, și de firul delicat al drăgălășeniei partenerei. Dar nevasta, de n-are habar... și el e rătăcit prin lumea crudă, un om fragil supus ispitelor... când îl ajunge aleanul, unde să se capete mai abitir de ceea ce îi lipsește, unde să-și afle mângâierea decât la drăguțele lui secrete? Se spune că la orice bărbat prima dată îmbătrânește nevasta... și ce nevastă acritură șubrezită, de umblă prin casă încotoșmănată, îi mai zice lui măi frumosule... Tuturor ne place să fim flatați. Orice flatare e binevenită, chiar și una străvezie, că se spune că omul în fața lingușirii e neapărat. În afară de flatări ne mai plac și năzdrăvăniile... căci ele ne subliniază masculinitatea și ne dau sentimentul instinctual al datoriei împlinite operativ față de specie... dar aceste "grosolării", cum le numește nevasta nefasta, acasă ni le reprimăm, încătușând inconștient mistică acelui imbold spre fuziunea totală. Tot comerțul cu plăcere, care este o realitate pe tot mapamondul, se bazează pe ce detestă soții cel mai mult: nazurile acestui gen de neveste, ce inventează tot felul de migrene și nu iau seama cu niciun chip spusele următoare: "Eu îmi permit să-mi cumpăr câte un Mercedes nou în fiecare an pe baza mofturilor nevestelor". Făcea bine George Călinescu, că el și-o urca în pod și apoi îi lua scara, și făcea cenanclu-n sufra cu fetele aspirante... la titlul de auctore, ce se sacrificau pe altarul literaturii... ahtiate să le apară numele în publicații. E greșit ce zice lumea, că au curvele noroc, fiindcă nu este "noroc", ci e flerul dăruirii deliciilor așteptate de oricare bărbat. Doar fraierii le blamează, și... cuvântu-i ales prost; iubită e tocmai bine. Dacă ai cu ce, acoperi cheltuielile și îți permiți mai mult decât marca low cost, cum să nu umbli năuc, cu ochii scurși ca la gripă, după drăgăleala lor?... O spune și cântecul "căci gurița de la tine / e ca mierea de albine". Îți iubești tu uneori nevasta, chiar și pe copiii ei, nu lor le rânești de-o viață? Dar n-oi fi supus austriac, sau fiară cu belciug în nas, înjugată-n veci la plug, ca în anii de început când abia îți consolidai averea? Dare for more. Dacă poți, de ce să nu faci?! Și...ce fericit ești cu o fată premium, fie și plătită!... Pe lângă belșugul dotărilor... standard, la ea ai disponibile și multe extraopțiuni... adică subtilități sexuale, și multă credință... că are totdeauna feeling să îngenuncheze ca în biserică. Ea îți (re)dă siguranța de sine, și te duce sigur la triumf... Poate senzualitate ei pare artificială, însă nu e deranjant, fiindcă joacă excelent pe iubita drăgălașă. De ai la tine-n odaie un asemenea boboc, care aduce seninul și îți bucură și inima și ochiul, și e atât de calină încât o îmbrățișezi cu mișcări prudente, ce să îți mai umble mintea

că este pe interes? de ce-ai mai fi cârcotaș, de să despici firu-n patru? Și chiar de l-ai despica... cine mai este sigur de femeia sa, adică... de jocul ei, acum când cuplurile nu se mai alcătuiesc pe viață?... Iubirea nu are semnificații așa de profunde cum se credea cândva. Până s-o iei de nevastă, și până să i se urce gârgăunii la cap iubita ta cum făcea?... Și din moment ce-a-ntors foaia nu-nseamnă c-a fost tot joc?! Și de ce să nu faci pasul spre desăvârșirea ta interioară, să te lași smuls din amortire și să te simți iarăși ca atunci când aveai toată viața-n față?

Se spune că lumea aparține celor care au chef și pun osul la treabă - să facă avere -, dar și celor care îndrăznesc (să beneficieze de ea).

Rebrenduiește-te!... Îndrăznește să investești și în tine... Banul înrobește și te face sclavul lui, măcar aici să te scoți... Lasă-te sedus și de avantaje, căci altfel efortul tău va rămâne ne răscumpărat. Când ești bătrâior dar bogat risipa trebuie să devină firească, fiindcă ce-nseamnă averea dacă nu dispui de ea?

De ai o femeie tânără în preajma ta capeți o aură pe care o porți cu tine neconținut, fără a mai vorbi de starea de extaz pe care ți-o dă și pe care nu o mai uiți. De ce să nu retrăiești, iarăși, acea-nfiore!... De ce să nu vii acasă cu chipul întinerit și mintea limpezită precum aerul curățat de colb după o ploaie repezită de vară?... Nevestica, ca o femeie fără pretenții, ce se strămbă când aude de cremă "anti age", sau de balsam de buze, de lapte pentru hidratarea întregului corp... ar trebui să fie mândră că nu o traduci cu vreo nașpetă smochinită din blocul alăturat. Dacă umbli cu fete ce emană-n jur prospețime, senzație de confort și eleganță, cosmopolite, îmbrăcate office, și nevasta e-n câștig, căci și ea trage foloase. Fericirea ce-o primești se întinde mai departe... căci drăguțele acestea, ți-or lua ele din bani, da-ți stimulează gândirea și-ți ridică străduința pe un nivel mai înalt, îți accelerează capacitatea creativă, stăruința și inițiativele, dându-ți chef să patinezi și să faci banii la loc, și să câștigi și mai mulți.

Poate gândești la morală, dar aceasta a apărut ulterior pe scara evoluției, așa că las-o și tu către sfârșitul "evoluției" tale pe scena... vieții. Cu onestitatea pierzi, și morală este frână, mai ales în mariaj, și-n afaceri chiar mai rău, e cauză de eșec. Focușează-ți energia pe bănuți și pe femei, fiindcă câștigul bănesc și râvna după grația femeii nu sunt efectul evoluției, ci motorul ei. Dă-i bicepsii cu-ndestularea, a ta și a celor dragi, căci este și o responsabilitate față de ei, dar dă-i și cu plăcerea ta trupească. Ambele-s nevoi primare. Și nu neglija pe-a doua, fiindcă dacă ți-o reprimi, vei trăi ca eunucii, că devii unul din ei. Banul de care dispui e tot farmec masculin! De ce să nu-i exerciți puterea? De ce să nu îți îmbunătățești tonusul și viața de cuplu, fiindcă știe totă lumea de misteriosul efect afrodisiac. Soțul ce deunăzi a călcat strămb prinde curaj deoarece în sufletul lui își știe reușitele... Nu mai este inhibat și face minuni după ce a respirat tinerețe, căci "dovada" îl eliberează de acea "anxietate anticipatorie, care ar face ca o preșimțire rea... chiar să se împlinească" - cum ar spune

sexologul.

În orașul cel grăbit, bărbații ce muncesc cu plai-vasul sunt de regulă sedentari, și circulația sanguină le e deficitară acolo în acea zonă... și sunt deposedați de "sălbăticia masculinității", și se mai și hrănesc cu mâncare nesănătoasă care reduce și ea performanțele, mai ales grăsimea, care coboară testosteronul cu 30 procente. Majoritatea sunt stresați de la fuga disperată după succes, cariere, și după notorietate.

Pentru ei fata nurlie e curată doctoriei!

scrisori, / Atunci se întrebau fără tăgadă, ce au simțit când teiul i-a privit / lubiți ai universului galactic, în clipele ce nu s-au rătăcit."

Dar un vârtej teribil se abate și-l răpește prematur pe cântărețul florilor de tei, moment prins de Sibiana în patetice și tulburătoare versuri: „Dar teiul într-o zi s-a aplecat, s-a scuturat în ramuri de durere / Aflase că Eminul s-a sfârșit / În perna-nțelepciunii și-a tăcerii.”

Romanul de dragoste dintre Mihai și Veronica nu se putea să nu incite interesul Sibianeii, care consacra acestui capitol ultimele două poezii din prezentul volum: „Ispitoare amăgire” și „Și-au găsit în cer iubirea”. Cităm din prima poezie: „Corsetul dorului simțea că-l strânge, / Punea tăciuni pe vatră să nu-l stingă, / Îl ascultau pădurile cum plânge / Și chinuiau durerea s-o învingă. // Suspinul l-a-necat în largul mării / Iar jocul de-a iubirea l-a răpus, / Despovărat de chin chemară zorii / Și-n vraja lor lăsatu-s-a sedus. (...) Nu a voit-o amantă pe vecie, / Gusta iubirea ca pe-un leac divin, / Îi trimitea scrisori o veșnicie / De n-ar fi fost scurtat al său destin.”

Căci Eminescu și Veronica Micle au fost protagoniștii uneia dintre acele iubiri care ard ca să lumineze cerul poeziei, iar marele poet urmarea nu numai „eternitatea într-o clipă și infinitul într-o senzație”, ci și izvorul inspirației sale de poet iluminat de nimbul geniului.

Iar Sibiana i-a căutat pretutindeni, chiar și în cer, pe deplin convinsă că povestea lor de iubire v-a dăinui cât eternitatea și farmecul iubirii: „Când plecarea-ți fuse scrisă într-un colț aprins de stea / Și-a ajuns în templul cosmic dus de îngerii cerești, / A simțit la pieptul său bustul umbrei ce plutea / Fericindu-i nemurirea cu-ale sale dulci povești. // Nu-l mai doare-n pieptu-i dorul, Veronica-i lângă El / Îi mângâie fruntea-naltă, părul negru abanos (...) Și-a-ntâlnit în cer iubirea ce-o pierduse timpuriu”.

Știm de la Eminescu că „Cerul visează stele, iar pământul amor”, însă Sibiana se încumetă, în finalul poeziei, să pulseze pe o variantă mai puțin astralocerească, preferând una mai romantic-pământeană: „Lungi serate literare și prelungi îmbrățișări / Fac deliciul nopții albe ce se-ntinde-o veșnicie, / Își topesc eternitatea în șirag de sărutări / Și-mpreună, fericirea, o aștern în poezie.”

Vremea a așezat iubirea lor în catifelări de poveste, plasând-o în nemurirea legendei. „Ascultă Universul cum îngână alese simfonii în vers divin”, zice, într-un vers, Sibiana.

Am ascultat și am scris această prefață la volumul de poezii dedicate lui Mihai Eminescu ca pe o simbolică frunză de tei. Felicitări și mulțumesc, Sibiana, pentru mândria de a fi român, pe care am simțit-o, odată în plus, citind frumoasele tale poezii ce m-au făcut să-mi amintesc un aforism eminescian: „Eu nu am cerut să fiu român; eu am avut noroc!”

Vasile Dan MARCHIȘ

SEISM

Fără concordanță cu logica,
 în regim de diabolică fantezie
 pământul își propagă vibrațiile
 ca o răzbunare
 pentru cei ce n-au îngropat ca punct de reper
 eroii în sanctuare...
 Închipuind o bizară superstiție
 și o premoniție
 prin care
 doar dă idei de a răspunde la unele ghicitori barbare,
 neputând reda un gând pașnic, un joc,
 această mișcare seismică este nepăsarea
 ajunsă la soroc...

Pentru prima dată mă izbește muza ca un arbitru,
 fără să știu ce vrea să-mi inspecteze concret:
 Poezia sau fuga...
 Cum să mă prezint acum în fața muzei
 fără noimă ,fără temeii,fără rând ?
 Alergător sau scriitor?
 Scriu parcă mă pregătesc să fug...
 Fug deoarece nu am timp să scriu stând...
 Icoanele,suvenirele și alte obiecte de cult căzând
 par elemente vandalizate de atei,de nebuni
 lângă care nu-i spațiu nici timp
 să adresezi laude,binecuvântări și rugăciuni.
 În vreme ce îmi controlam cu pixul
 poziția și fizionomia,
 adică scriind
 convins că doar scrierea mea continuă
 este virgula credibilă
 între mine și lucrurile neînsuflețite.
 muza îmi dă impuls astfel:
 "Fugi,că acum nu te pune nimeni să scrii...!"
 Nu mai apuc să gândesc nimic...
 De fapt în acest sens muza în premieră absolută
 îmi dă de înțeles că
 nu mai trebuie să-mi folosesc mintea,ideile,gândurile
 ci doar picioarele...
 muza chiar îmi oferă drept recompensă
 speranța rostind:
 "Fugi,să ai unde scrie...!"
 Ce consolare stranie din partea muzei pentru un poet!...
 Iau arhaismele ,chiar și neologismele
 de pe lista de rezervă a gramaticii
 de parcă le pun la pariu,la jocuri cu camătă ,
 și scoțând de sub restricție toate mirările,
 prin fuga ce pare o probă,
 o pregătire de unul singur pentru finala de fugă
 din calea cutremurelor...

Incredibil cum voi fugi atunci în doi
 sau cu mai mulți...
 Fug spre locul unde mâinile grădinăreselor
 și a florăreselor
 nu sunt încă afectate de porii urticari a urzicilor,
 de ghimpii trandafirilor
 și de iubirile înșelătoare a maratoniștilor...
 Îngân valabilitatea compromisă a acestui loc
 de care fug precum cercetătorii-inventatori
 demoralizați
 ce doresc să-și trăiască individual prin invențiile lor
 teama de viață,de iubire ,de moarte...
 Fuga mea simbolizează canonul istoriei
 cronometrelor ...
 Muza mă cronometrează dumnezeiește...
 Sprintez prin instinctual antic al omului modern
 neîmplinit
 ce amână ceasul judecății
 având cel mai scurt timp și spațiu la dispoziție
 cât să mă pun pentru deosebire
 drept virgulă vie,
 între dărâmături și poezie...

ȘCOALA VIEȚII

Ți-a fost minoră și căința că
 n-ai ținut prin refugii
 sanctuarele cu Mântuitorul nostru Iisus Hristos
 nici când ne-au separat stihile...
 Acum este de probă sau temporară iertarea
 că dintre toate instinctele
 doar cel necontrolat
 îți dă impuls să-l urmezi pe Iisus.
 Nu dispera controlează-ți instinctul
 Acesta este atuuul tău...
 Controlează-l ca pe un examen
 care se desfășoară
 În funcție de fenomenele meteorologice extreme
 Adică :pe lângă că trebuie să treci
 prin ce a trecut Noe
 Te vei confrunta cu situații fără precedent:
 Trebuie să treci prin ce n-a trecut nimeni
 Nu te descuraja
 E doar o perioadă de pregătire
 Nu concurezi cu nimeni
 Exersezi de unul singur
 În cazuri extreme
 ca oricărui ucenic
 îți vine în ajutor profesorul
 Gen: Colaborarea dintre Dumnezeu și Noe
 La finele școlii
 să nu te "împăneci" că vei deveni un rival de temut
 chiar și pentru Noe
 sau să speri că-i vei putea lua locul
 spre a te ridica mai presus ca el
 Când Dumnezeu a cuvântat:
 "Cum să pot zbura mai presus de ceva anume,
 fără aripa-mi pereche fericirea,
 că doar împreună cu aceasta
 pot forma zborul suprem..."

Florin LOGREȘTEANU

LA PERIFERIE...

Aud adesea: vechea periferie a orașului s-a apropiat cu timpul de centru și nu este imposibil ca peste câțiva ani să fie declarată centrul civic al urbei... Ei, cum?... Foarte simplu. În ritmul în care se construiește, orașul se extinde, vechile cartiere periferice devin microraiioane, câmpia învecinată cu orașul își oferă generoasă spațiile, pentru că agricultura nu mai este o prioritate, construcțiilor edilitare, și tot așa... Am înțeles... Însă este nevoie și de șansă ca fosta comună să devină orașel, orașelul – municipiu iar acesta, într-un timp mai lung sau mai scurt, să se numească metropolă...

Orașelul în care trăiam era vitregit de o astfel de șansă. Periferia a rămas până astăzi înțepenită în timp, baricadată de un deal pe care, cu siguranță, edililor nu le va trece niciodată prin minte să-l excaveze, să care pământul la dracu-n praznic, pentru a face posibilă extinderea orașului... Nenorocit destin i-a hărăzit natura fiindcă, altfel, Dumnezeu s-a dovedit suficient de generos cu locurile și cu oamenii...

Și cu periferia... La periferia orașului mă gândesc, când rememorez...

Cu ce să încep?... Am descoperit miracolul periferiei în adolescență. Inițial, locuisem cu părinții într-un cartier select al orașului: lume bună, cultivată, educată, dar rece... Rece, în ce sens?... Comunicativă, mereu pregătită să-ți dea un sfat, elegantă în abordare, și totuși... Pragmatică, incapabilă să viseze. Iar eu, adolescent fiind, descoperisem visul... Tatăl meu, profesor de liceu cu veleități de director de școală, dispunea de o bibliotecă imensă, în care obișnuiam să-mi petrec timpul liber. Descoperisem în cărțile vechi, ruginite, o mulțime de lumi fascinante, atât de diferite de snobismul lumii în care mă născusem și trăiam ca o plantă într-o seră în care lumina soarelui se filtra prin sticla groasă, semialbastră, dar nu și curenții de aer, nici fulgurile zăpezii, picăturile de ploaie și așa mai departe. Cerând lămuriri, tata obișnuia să-mi răspundă: „Lumile despre care-mi vorbești, dacă nu le simți în jurul tău, pe stradă, în grădina publică, în amfiteatrele școlii, nu există... Te amuză, înțeleg, dar realitatea e cu totul alta...” „Și de ce le-ai mai păstrat, dacă...”, îl ispitesc. Înaltă din umeri... Altădată, mi-a explicat că nu are cum să se debaraseze de ele. „Cine mai crede în cărți, când existența de zi cu zi este atât de trepidantă?...” Mă îndoiam că vorbește serios, dar, foarte curând am înțeles că tata nu glumise. În rafturile bibliotecii noastre, am descoperit cărți noi: **Pedagogie școlară, Principiile educației moderne** și multe broșuri cu un titlu sec: **Managementul școlar...**

Nu-mi spuneau nimic. Continuum să visez, imaginându-mă în universul cărților prăfuite, pe care – îmi spunea tata – niciun anticar nu le dorea...

Întâmplări neclare pentru mine, astăzi, m-au împins pe făgașul visului meu...

Cele mai înghebate case de la periferia orașului fuseseră plantate direct în coasta dealului. Nu pe deal sau de-a lungul lui, cum s-ar putea înțelege, ci cât se putea de adânc, spre inima dealului, cu încăperi de-o parte și de alta ale unui culoar pardosit cu cărămidă din pământ... Existau și case tradiționale, chiar și puține vile cu etaj – noi locuiam în cea mai impunătoare, **casa școlii** sau **casa directorului**, fiindcă era administrată de școala din mahala și oferită gratuit directorului, atunci, ca și mai târziu, tatălui meu... Dar cui îi venise ideea să sape locuințe în coasta dealului, când la periferia orașului existau numeroase locuri intravilane, nerevendicate de nimeni?... Răspuns sec: „Unor țigani... Țigani cei de demult, bătrânii bătrânilor celor care trăiau pe-atunci la periferie alături de majoritarii români și câteva familii de ovrei...” Și cum le-a trăznit prin cap să facă asta?... Întrebare la care nimeni nu se hazarda să dea un răspuns cât de cât plauzibil, cu excepția părintelui meu, învățatul domn director al școlii din mahala: „Așa e tradiția locurilor de pe unde au venit...” Nicio explicație în plus: de unde au venit și când au venit și ce i-a determinat să rămână aici, să facă purici la noi?... La urma urmei, un răspuns credibil tot n-ar fi interesat pe nimeni...

Istoria lor, aici, își are începuturile cu ceva timp în urmă, pe când bunicul meu era învățător și directorul singurei școli cu patru clase de la periferia fostului târg. Vremuri cețoase de foamete și de pomenire ale celor morți în război. Frații bunicului se prăpădiseră și ei. Rudele apropiate nu mai contau la numărul care creștea amețitor. Bunicul și tata, se bănuia, vor rămâne curând singurii bărbați din periferie. Plus câțiva moșnegi și tineri lăsați la vatră, infirmi...

Dar să mă întorc și mai în urmă...

Vara anului 1942. În țară se petreceau evenimente pe care lumea periferiei – deopotrivă bărbați și femei – le comenta la cârciumă, detașată afectiv de ele, fiindcă n-o afecta în niciun fel. Cel mai comentat: șeful cel mare de la București, mareșalul Antonescu, decisese expulzarea țiganilor din țară. Mii de familii au plecat într-un exod al morții spre ținuturi care i-ar fi primit cu brațele deschise – susțineau unii -, sau pentru a li se da lovitura din urmă – credeau cei mai mulți. Bunicul meu, singurul intelectual din periferie, încerca o explicație complicată, cu purificarea rasei albe prin eliminarea tucuriilor, care în decurs de sute de ani se amestecaseră cu etnicii români, trăgându-i în jos și în privința educației culturale ca și în ce privea nivelul de viață, în general. Demonstrațiile bunicului erau și greoaie și sofisticate pentru înțelegerea mahalagiilor noastre. Nu pricepeau mare lucru, în afară de răspunsul tranșant al bunicului la întrebările lor naive: „Și e bine?... E rău?...”; „E de neînțeles cum un român, care nu e nici măcar nazist, cum un creștin autentic poate lua o astfel de hotărâre ce va duce, inevitabil, la un holocaust mascat...” Cuvinte ciudate pentru puterea de înțelegere a mahalagiilor din periferie; ce să înțeleagă prin holocaust mascat?...

„Adică, nu-i trimite declarativ la moarte. O fac indirect, prin desțelenirea lor de pe pământul în care cred că au aceleași drepturi cu românii, fiindcă aici s-au născut și ei și părinții lor și multe alte generații, în urmă...”

Bunicul, un apostol al mahalalei de la periferie, n-a ascuns că se opune acestei practici barbare a guvernului de la București iar când puținele familii de țigani, care reușiseră să se sustragă prigoanei antonesciene au ajuns în periferia noastră, singurul a hotărât, la început, să-i găzduiască în propria lui casă. Nu erau prea mulți și exemplul său l-au urmat și alții...

Eram un țânc, ca să înțeleg prea multe lucruri iar când am mai crescut, tatăl meu, înlocuindu-l pe bunicul la școala din periferie – învățător și director -, mi-a mai deslușit câte ceva despre prezența acolo a vecinilor noștri tucurii. Ei săpaseră în coasta dealului ciudatele galerii, în care se adăpostise prima generație ajunsă în mahala pe vremea bunicului. Pe urmă, țiganii și-au ridicat căsuțe pe unde au putut, nu diferite de cele ale românilor, cu care se asimilaseră, cu naturalețea care le era în fire.

O țigancă, aproape albă la chip, ne frecventa casa. Era văduvă. Trăia împreună cu o copilă de vârsta mea într-o căsuță de lângă deal, pe malul fostului canal colector, devenit apoi depozitar de gunoaie. Bătrâna se numea Fira; fie-sa – Mianda... Mama strâmba din nas când le vedea strecurându-se în curtea noastră cu un aer firesc de parcă ar fi fost coproprietare. În schimb, tata dădea de fiecare dată impresia că se bucură; cel mult, că nu-l deranjează prezența lor în familia noastră. Fiindcă nu veneau pentru ceva anume, cum obișnuiesc țiganii, când îți calcă pragul, ci numai din plăcerea de-a comenta cu părinții mei evenimentele picante ale periferiei: cine cu cine s-a luat în colți, de ce s-a întors la mă-sa a lui cutare, promisiunea neonorată a primăriei de a canaliza periferia și de a băga lumină electrică în toate casele, bineînțeles fără contribuția mahalagiilor, și multe altele care, cel puțin pe mine și pe Mianda nu ne interesau. Rămâneam în sufragerie până se servea desertul – de obicei, clătite cu dulceată, preferința tatei – după care ne făceam nevăzuți pe terenul viran din spatele școlii, alăturându-ne gloatei de băieți și fete, angrenați în diferite jocuri; până seara târziu când, întorcându-mă acasă, îmi aflam părinții întorși pe dos, taciturni. Se certaseră, în lipsa mea... Bănuiam motivul, fiindcă mama, uneori, neluând în seamă prezența mea, reproșa tatei vizitele prea dese ale țigăncilor în casa noastră. Fira era o analfabetă, credea mama. Ce caută cel puțin de trei ori pe săptămână în casa directorului școlii?... Mahalaua clevețește, dar are dreptate. În casa directorului n-au fost văzute niciodată intrând familii mai simandicoase, mai educate, cum ar fi, de pildă, cea a măcelarului, care locuiește vizavi de școală și în fiecare dimineață o salută ceremonios: „Sărut mâna, doamnă învățătoare. Avem un jambon strașnic...” Sau a factorului poștal: „Domnul director dorește, preferențial, un abonament la *Monitorul oficial*?... Ultimele hotărâri legislative în domeniul învățământului...” Ori familia cârciumarului: „Probabil că în uichend, doriți o carafă de vin neadăpat... L-am primit de la mama soacră să-l vând în localul meu... Vin curat, de buturugă... Și tare... Un pahar te dă peste cap... Or, eu vreau binele mahalagiilor mei. Nu-mi place să-i văd adormind prin șanțuri...” Încerca să motiveze de ce-l îndoia cu apă... „Nu-mi trebuie!” reacționa tata de fiecare dată. Nu explica

niciodată de ce le acceptă pe Fira și pe fie-sa. S-ar putea ca mama să cunoască amănunte care mie, la vârsta adolescenței, îmi erau interzise...

Nu stăruie asupra disensiunilor repetate dintre părinții mei. Mianda, prietena mea de circumstanță, pe linie feminină, se infiltrează, naiba știe cum, în gândurile mele, pe urmă în unele visuri cu ochii deschși, mă provoacă, involuntar, să-i caut compania, să doresc să fiu numai cu ea, desprinzându-ne din „banda” cu care ani de-a rândul ne-am ocupat timpul liber pe maidanele mahalalei, în timpul copilăriei. Devenind adolescenți, interesele noastre s-au cam dispersat. Eu frecventam liceul din oraș, câțiva - școala profesională, mai puțini au renunțat să-și mai tocească coatele pe băncile cine știe cărei școli... Mianda... Mianda vrea să învețe croitorie și o face în particular la „o tanti” profesionistă care nu i-a promis nimic în afara deprinderii meseriei. Adică nu și diplomă, o patalama care să-i ateste și documentar abilitățile dobândite prin perseverență și seriozitate. Părerea tatii... „O s-o mărit c-un cizmar, mă fierbe Fira. Mahalagii noștri vor încălțăminte și țoale modeste, pe care să dea bani puțini. Cei cu hârțoaga de la stat pretind parale și pentru timpul pierdut prin școli, de parcă ea, hârțoaga, și-ar ține de cald și te-ar feri de umezeala din ghetee...”

Tulburat de cuvintele Firei, trag cu coada ochiului spre fie-sa. Mianda nu pare impresionată în niciun fel. Ce să cred?... Probabil că știe de hotărârea mării și poate că gândește la fel... Tu?... Ce vrei tu de la mine? par că-mi vorbesc privirile ei... Suntem amici. Atât... Nu contează că vei fi doctor, inginer sau plutonier la jandarmi iar eu numai croitoreasă. Vom rămâne amici, așa cum domn director, tatăl tău, e amic cu mama, o femeie fără știință de carte... În felul ei, avea dreptate...

Evenimentele și-au urmat cursul așa cum am prevăzut. Mianda învăța croitorie, eu frecventam cel mai bun liceu din oraș; și cel mai exigent. Continuum să mă văd cu Mianda în mahala, la ea acasă și mai rar la noi. Răceala mamei, tot mai ostentativă, le-au determinat pe țigănci să-și rărească vizitele... Împlinisem șaptesprezece ani și mă pregăteam pentru absolvirea ciclului liceal. Mianda devenise o croitoreasă excelentă, după spusele mamei ei. Începuse să primească comenzi de la familiile sărace din periferie, fiindcă croia bine și ieftin. Dar astea sunt amănunte care atunci nu mă preocupau în niciun fel...

Fira mă primea bucuroasă în casa ei, compusă din două odăițe sărac mobilat și o bucătărioară în care mâncarea era gătită pe un reșou improvizat. Obișnuia să-mi spună, de cum intram, aceleași cuvinte: „Te-ai gălbejit, mamă, ai să dai în alea!... Ce atâta învățătură, la ce-ți va folosi?...” Nu continua. Probabil, habar n-avea ce sfaturi să-mi dea... În schimb, Mianda era roșie în obraji iar formele ei – seducătoare. Cine n-o cunoștea n-ar fi bănuț că în venele ei curge sânge de țigancă... Începusem să-i cuprind mijlocul, s-o trag discret la pieptul meu. Nu se opunea niciodată, dar nici eu nu mergeam prea departe cu acest gen de joc adolescentin. Pe urmă

(continuare în pag. 28)

Boem@ (139) 9/2020

întârzia cu mâinile într-ale mele chiar în prezența mă-sii. Bătrâna Fira observa, dar nu zicea nimic. Doar un surâs discret... Alteori, de cum intram în căsuța din chirpici, se făcea nevăzută în bucătărie și nu revenea decât atunci când considera că era timpul să plec...

N-am sărutat-o niciodată pe Mianda deși, uneori, buzele fetei se lipeau pur și simplu de obrajii mei. Alteori, sânii ei se făceau simțiți pe pieptul meu ca două mingi de păslă, tari și provocatori. Eram timid, dar descoperisem că o doresc și că fără ea... Urma să plec în Capitală, la o facultate dorită de părinții mei, neatractivă pentru mine, pe măsură ce timpul se apropia. Terminasem liceul și mă bucuram din plin de scurta vacanță care mi se permisesse înainte de examenul de admitere, decisiv... Bineînțeles, eram mereu în compania Miandei a cărei prezență îmi devenise indispensabilă. Îi ignoram pe vechii prieteni, ignoram periferia în care totul se afla, se interpreta, se exagera. Așa a ajuns la urechile părinților mei că exageram în relația cu Mianda... Mama s-a înnegurat, a anticipat un eșec la concursul de admitere la Universitate, liniștită, în schimb, de tata, care nu da preț zvonurilor din mahala: „Și noi am fost la fel... Toți tinerii trec prin asta...” Și către mine, între patru ochi: „Atenție, băiete, las-o mai ușor!... Gândește-te și la viitorul tău...” N-a detaliat...

Paradoxal sau poate normal la vârsta mea, visam la un viitor alături de Mianda. Cu câteva zile înainte de a urca în trenul care mă va duce la locul suplicului meu – în absența Miandei – i-am mărturisit intenția mea de a mă întoarce în periferie... Să fim împreună... Nu doar amici... Ezitam, nu mi găseam cuvintele... Ea nu înțelegea, a îngânat o întrebare: „Cum altfel?...” Întrebare fără răspuns, în ziua aceea...

În ziua următoare, ne-am sărutat pentru întâia oară. Nu știu dacă a fost inițiativa mea sau a ei... Mai întâi, m-a întrebat: „Ce-ai vrut să spui ieri?... Ce poate fi mai mult decât o prietenie?... Între noi... Prieteni am fost de când ne cunoaștem...” Îmi alunecase în brațe, îi mângâiam obrajii, dar asta făcusem și în alte rânduri..., buni amici... Fără să o privesc, i-am mărturisit că o iubeam și că prin **împreună** înțeleg o legătură care să ne unească toată viața... N-am pomenit cuvântul **căsătorie**, dar a înțeles... A izbucnit în plâns... Ne-am sărutat... Aveam certitudinea că depășisem pragul, spre un alt orizont...

Mă gândesc adesea la straniul deznodământ... Astăzi, am o vârstă, o familie frumoasă și un cabinet stomatologic în cartierul Titan din București. Părinții mi-au murit la o vârstă respectabilă, la fel și Fira, femeia care a înăbușit în mine un vis de adolescent... Mianda?... Despre Mianda n-am să mai vorbesc...

În preția plecării mele în Capitală, am intrat în căsuța țigăncilor, eliberat de îndoieli. Cuvinte frumoase pregătisem în gând. De cum mi s-a deschis ușa, am fost șocat că nu mă întâmpină Mianda, ca de obicei, ci mama ei. „Mianda ?...” am bâlguț, încercat de o presimțire rea. Fira nu a motivat absența fetei de-acasă. Mi-a prins mâna și m-a tras într-una din cămăruțe. „Băiete, vreau să-ți vorbesc... Trebuie să cunoști adevărul... O fac, încalcând blestemul mărturisirii, promis cândva tatălui tău...”

Și astăzi, după mulți ani, nu reușesc să reproduc cuvintele Firei, resimțite de mine ca o curea de bici, care-mi plesnea fața, întregul trup, în timp ce mi se destăinuia... Mi-a vorbit despre refugiul țiganilor în periferie, despre omenia

bătrânului director de școală, care le-a oferit fugărilor hrană și adăpost... Firei, țigăncușa cu pielea aproape albă, frumoasă și exuberantă, fiul bătrânului i-a dăruit, în plus, dragostea lui... O iubire sinceră, nu o simplă aventură... „Mianda este fata lui, a adăugat la sfârșit... Sunteți frați după tată, cum ar veni... N-ai știut-o niciodată și n-ar fi aflat asta nici Mianda, dacă nu ți-ar fi trecut nebunia aia prin cap... Ce a fost între mine și tatăl tău și nașterea unui copil din flori, Dumnezeu mai iartă. Dar căsătoria între frați – niciodată...”

A urmat o noapte albă în care am căutat soluții imposibile și am plâns. Fiecare soluție păream că o mărturisesc, în același timp, Firei iar cuvintele ei, mereu aceleași, mă inhibau: „Căsătoria între frați nu e pe voia lui Dumnezeu. Aduce nenorociri, suferință și abia într-un târziu moartea, ca izbăvire...” Același răspuns la fanteziile mele de-a rămâne cu Mianda... Abia spre dimineață, mi-am mai dorit un lucru, în rest, condamnarea fiindu-mi pecetluită: să nu aflu părinții mei nimic din ce mi-a povestit Fira... Era evident că femeia n-o va face. Dar pentru ca focul să se stingă și să fie înăbușit definitiv sub cenușă, eu trebuia, pentru un timp, să ies din căpușorul bălai al Miandei. Însă impresia că și ea suferea...

Cei patru ani petrecuți în capitala țării, la facultatea dorită de părinții mei, nu m-au schimbat prea mult. În vacanțe, îmi făceam drum spre stațiunile de pe litoral ori la munte, cu un grup de colegi, între care o fată, semănând izbitor cu Mianda, încerca să-mi fie mai tot timpul prin preajmă. N-o evitam, dar nici n-o încurajam...

În mahalaua noastră de la periferia orașelului de câmpie am mai ajuns cu prilejul unor evenimente nefericite: moartea părinților mei. Am evitat să întind prea mult vorba cu rudele și foștii prieteni. Mi-au respectat tăcerea, judecând că în asemenea momente, răvășit de durere, e mai bine să eviți alte amintiri, să te destăinui într-un anume fel.

N-am recunsocut-o pe Mianda într-atâta lume care se perinda în casa noastră ca să aducă un ultim omagiu domnului director de școală; câțiva ani mai târziu - doamnei învățătoare... Și nici țigăncușa de odinioară n-a venit la mine să-mi șoptească, fără să fie auzită de ceilalți: „Știi, eu sunt Mianda..., prietena ta din adolescență...” Sau, vorba Firii de mai demult: „Sora ta, după tată...” Nu... Nimic din toate astea...

Periferia nu s-a schimbat... Și probabil nu se va schimba vreodată... Însă nu voi ști niciodată asta... Nimic nu mă mai leagă de mahalaua care se încapățânează să ignore timpul și schimbările aduse de el...

Ioan Romeo ROȘIANU

Scrisoare din mijlocul catedralei

IUBITO, când a cântat corul în catedrala înaltă am avut o senzație de gol mai acută decât cea de foame din copilărie
de parcă îngerii se ascuseseră-n cuvinte atunci așa de frumos mirosea liniștea a smirnă și-a tămâie și mi s-a mai părut că sfinții-mi făceau complice cu mâna din icoanele lor cu rame groase și afumate
mi s-a mai părut, lubito că vad lumina-n orbitele lor goale că vad cerul prin bolta pictată
mi se părea că până și Dumnezeu a fost încântat că ne-am ținut de mână când cântau bătrânii satului în catedrala din centru
am simțit că El a simțit că ne iubim și că ne-a binecuvântat deși n-apucasem să ne-ncheiem rugăciunea șoptită.

(Mai știi cât de frig ne-a fost când s-a încheiat slujba în noapte și ce căldură ne podidea în suflet și câtă iubire-n simțiri?)

Așa a fost atunci în pragul colindelor când am mers să ni se vorbească de suflet simțire și frumos în mijlocul orașului
așa a fost atunci când am simțit că ne inundă în toate vintrele lumina și-n toate gândurile bucuria de-a fi
așa a fost atunci când treceam printre oameni grăbiți și când părea că știam trecerea lumii și-a vieții
c-avem știința rostului și rostul respirației în cuvânt.

(Mai știi ce adâncă a fost liniștea din mijlocul lumii și cum fericirea tăcerii dansa în sângele nostru?)

Așa a fost atunci când am simțit că din toate culorile lumii eu numai pe tine te pot ști picta
când din toată marmura lumii eu numai pe tine te pot ști sculpta cu dălți de apă și vânt
de parcă, lubito la nașterea lumii noi ne-am fi fost proprii străbuni printre îngerii goniți de Dumnezeu
de parcă atunci apele și-ar fi inversat curgerea și-n scurgerea lor oceanele s-ar fi revărsat în izvoare adânci.

(Mai știi cum am așteptat în stația de autobuz să treacă pe lângă noi vântul?)

Așa a fost, lubito atunci și din icoana străveche și acum sta între noi șarpele
și-acum mai simt că de câte ori surădem răul dă năvală-ntre noi
și mai simt, lubito că apropierea de Dumnezeu ne este și scut și speranță
și mai simt că simți că la fiecare cântat al cocoșilor se face de ziuă și-n inimile noastre îmbătrânite de timp
și mai simt că simți că te căutam deja dintr-o viață anterioară desculț.

Scrisoare despre Dumnezeu și nimicul din lume

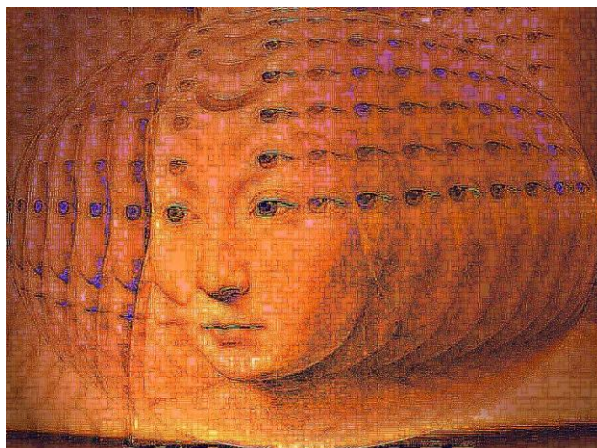
lubito, în seara asta nimicul era mai prezent decât Dumnezeu ascuns după norii lui incolori
am crezut în nimic pentru că acesta era vizibil de la o poștă distanță
Dumnezeu acesta nu mai există câtă vreme creștinismul nu este prima religie a lumii
Dumnezeu acesta e un farsor joacă portofelele noastre la ruleta unei viețuiri de rahat
Dumnezeu acesta e toxic câtă vreme el ne cere să postim să slăbim să dăruim și să fim săraci dar preoții lui au burți nejustificat de mari vile în centru mașini de lux și guvernul nu le impozitează averile.

(Mai știi când ți-am spus că jalea nu-și mai are rostul dacă timpul meu a venit?)

Așa a fost, lubito și tu făceai salată-n bucătărie când eu mă certam cu Dumnezeu
n-am fost lacov și n-am să pot fi niciodată câtă vreme lui Dumnezeu nu-i pasă de bolile lumii nu sunt lacov și n-am să pot fi câtă vreme Dumnezeu îngăduie războiul și jalea
Unde ești, Dumnezeule, unde ești?
Am strigat și s-a făcut liniște oarbă-n cotloanele lumii
din cauza conveniențelor sociale a crescut ca un blestem tăcerea.

(Mai știi când ți-am spus că timpul meu e cel mai trist pentru că el nu se mai poate întoarce dar eu încă am șansa să mă mai întorc la tine?)

Așa a fost, lubito și de luminarea sufletului meu m-am ocupat singur mereu
soarelui i-am făcut un favor lăsându-l să-mi lumineze chipul și trupul lumina vine din interior
frumusețea e cea pe care ochiul n-o poate vedea frumusețea e-n noi ca sufletul pe care numai eu știu unde se-ascunde-n tăcerile zilei
Unde ești, Dumnezeule?
Am urlat și-n liniștea ascunsă-n secundare am zis că nu mai vreau să fiu jelit
dacă tot mi-a venit timpul.

Angela BURTEA

Darul toamnei

Mi-e toamna pe ducă și-i simt urma pașilor bătrâni, dar niciodată șovăielnici. Calcă agale, căci știe să-și trăiască timpul, savurând cu plăcere fiecă clipă, fiecă adiere, de parcă ar spune: *Luați aminte, graba scurtează viața!*

Iar noi privim deșert și dăm mărunț din buze.

Aruncă toamna lacrima ploii peste obrazul lumii și lunecă ușor cu brațele copacilor mângâieri colorate, se mlădiază după chipul și asemănarea firii, lăsând să cadă frunzele în zbor legănat, iar frunzele scriu pe foile timpului nemurirea.

În zilele lui Brumar, își trimite razele inconfundabile, molcome sau aprige, risipindu-le printre umbrele misterioase ale frunzișului, sclipind voioase ca roua dimineților sângerii, iar frunza răscoaptă continuă să-și cânte iubirea, adormind definitiv sub apăsarea tălpilor noastre, lacrimând.

Ne privim îndelung și-ntindem mâinile unul spre celălalt, lăsând să se-atingă suav, și-n împletirea lor strigătul focului e-nmulțit, căci nu e împlinire mai mare ca aceasta, s-apuci a trăi încă o toamnă iubind. Și-ntr-o clipă, ne oprim din mers și-ascultăm foșnetul mătășii care respiră a toamnă prin fiecare formă de viață, ajunsă uneori, din nebăgare de seamă, scrum.

Îți simt apropierea și iau din ea bucuria de a-mi continua drumul în pas ferm și plin de speranță. Oferta-i generoasă, nu-i de refuzat, cum aș putea să mă împotrivesc visului tău, doar e și-al meu, e picătura toamnei, coaptă și aromată. Ai aruncat-o cu meșteșug, iar seceta din mine a sorbit picătură cu picătură, fără a face risipă și nici zgomot, și n-aș fi împărțit-o cu altcineva nici în ruptul capului, egoismul strecurându-se pe furiș.

Și toamna strigă din nou, acum doar pentru mine: *la aminte, nu împruți iubirea trăind-o excesiv de atent. Trăiește-o doar!*

Fără a mai sta pe gânduri, m-am trezit din monotonie de până atunci și-am alergat spre tine, spre farmecul graiului tău și-a-mbrățișării tale. Acum e altceva: natura, intrată în agonie, are puterea să rădă, și ploaia, și negura, și bruma, și frigul, și... tot, dar nu-mi pasă de râsul ei, să rădă cât o vrea, căci iubirea iubire rămâne, iar noi, astăzi, suntem mai frumoși decât ieri!

Mi-e dragă toamna, mi-e drag darul ei, iar acela ești tu! Când seara se lasă și dorul mă cuprinde iar, rememorez versul tău: *Frumoasă noaptea să-ți fie./ Pe umăr sărut delicat!*

Toamna

Miroase-a toamnă, mamă, și-a struguri copti în vii,
În zări aud cocoare cum țipă a pustiu.

S-a înmuiat pojarul, adie frunza-n ram,
Iar cuibul de la streșini adoarme înc-un an.

Grădina-i obosită, a dat ce-a fost de dat.
Doar câinele mai latră, dar pare supărat.

Te-am căutat prin curte, nu te-am găsit nici azi,
Să vin din nou și mâine, vei fi, zâmbind în prag?

S-anunț pe baba Rada, pe moșu' lui Păun?
...M-ai păcălit, măicuță, în curte-i tot pustiu!

Mi-e dor...

Las Toamna să-mi curgă pe umeri,
De-aș vrea s-o opresc nu mai pot,
Sclipiri de vis cu brum-argintie
În cale-mi răsar peste tot.

Și-n anii ce-n goană trecură,
Prin zloată ori soare și vânt,
Simțit-am cum dorul de tine
Se-mpiedic-adezea înfrânt.

În palme-l strâng și-n zâmbet îl scald
I-aș spune că rodul e copt
Și frunza-n ramuri tremură lin
Prin timpul ce-aleargă-n galop.

Privesc însetată pastelul,
Al toamnei pictat cu amor,
Și-n cântecul crengilor rupte
De tine, Pădure, mi-e dor!

(urmăre din pag. 8)

Adrian Michiduță ne-a obișnuit de multă vreme cu editarea unor lucrări filosofice ignorate și a unor gânditori uitați.

Se-nțelege că într-o definiție așa de generoasă dată actului de *reconstrucție filosofică* este loc pentru multă lume, și, firește, este loc și pentru autorul acestei cărți care a scos din uitare și indiferență mulți gânditori români aproape necunoscuți generațiilor mai noi. N-a fost deloc ușor și nu cred că efortul său, imensul consum de resurse și energie a fost compensat în vreun fel. Adri-an Michiduță și-a asumat o misiune așa de complicată că preia rolul și atribuțiile unei instituții academice și a unei echipe complexe - specializate pentru readucerea în circulație publică a vechiului patrimoniu filosofic românesc. Nu știu cât contează, dar eu îl felicit sincer pentru frumoasa lui activitate de reconstrucție filosofică și-l asigur de o recunoaștere neerodată.

Tănase DĂNĂILĂ

CUVÂNT DESPRE O CARTE SCRISĂ LA LUMINA INIMII

Motto: *Nimeni nu poate să măsoare alte lucruri, dacă nu se poate măsura pe sine.*
Pliniu cel Tânăr

Un om cu frumoase calități nu poate trăi niciodată numai pentru dânsul, cum o rază de soare nu-și poate da numai ei lumină ne spune acest vulcan al simțirii neamului nostru, N. Iorga. Această înțeleaptă reflecție îmi cade bine în contextul acestor gânduri pe care le așez în pagină, sub blânda tortură că nu voi reuși, să surprind esența din acest manuscris pe care îl țin în mână, palpându-i temperatura.

Iată o carte memorialist-evocatoare prin care dascălul cu aură în limpezi culori, Virgil Pavel, coboară în timp, coboară în oameni pentru a le simți pulsul, anulând depărtările și aducându-i în lumina prezentului pentru a ne fi nouă ospăț sufletului și cugetului.

Nimic în această carte nu este ficțiune. Este viața adevărată, procesată în fondul lăuntric al autorului, îmbrăcată într-un veșmânt lexical ce îi dă armonie și rotund, bine infuzată cu diluția simțirii. *Ca să mășori distanțele trebuie să le străbați* ne spune fosforescentul scriitor Tudor Mușatescu. Da, distanțele până la precizia de microni au fost străbătute de profesorul Virgil Pavel și apoi măsurate. Pentru că acest dascăl și om de o specială natură, nu a stat nici o secundă pe marginea vieții contemplând detașat și calm de la distanță nebulosele vremurilor.

Dimpotrivă, prin acțiune și gând neperversit i-a imprimat acalmie, seninătate. Atitudinea aceasta a creat în mod necesar o apropiere strânsă, o înfrățire adâncă cu lumea exterioară, cu oamenii și faptele lor. Acum când lumea aleargă dezlănțuită, depărtându-se de sine și de lucrurile perene, acest neobosit tâlcuitor al vremurilor din urmă insistă să scormonească în istoria parcur-

Lansare de carte la Tecuci, 05.09.2020
Virgil Pavel - *La răspântie de vremuri*

să pentru a o retrăi cu foștii săi colegi și elevi. Și, de ce nu, pentru a o oferi virtualilor cititori care nu s-au născut încă, ca o mărturie că, la această *Răspântie de vremuri*, au existat oameni care au sfințit prin gând și faptă, locul și clipa.

De la acest amvon numit catedră el nu a pre-dat ci a oficiat actul didactic. Alături de colegii săi pe care cu venerație îi evocă a făcut din această instituție nu un nume ci un renume. Cel mai longeviv din această geografie tecuceană în activitatea managerială el nu a căutat nicidecum să dezbine colectivul ci să îl adune sub semnul toleranței și înțelepciunii. Numeroasele distincții și diplome profesionale reprezintă o câtimie din urcușul său didactic și implicarea sa în social și în cultura locală, prin care a devenit un om total. Pentru că a înțeles că elevii care au studiat în

(continuare în pag. 32)

acest colegiu nu trebuie să dobândească doar cunoștințe sterile ci și arta de a trăi frumos. Elevii, cei care au fost dați culturii și științei nu doar în țară ci în imensitatea lumii, ei, sunt caratele care-i confirmă valoarea.

Și, ce este mai înălțător pentru un dascăl decât să cobori în noaptea omului să faci lumină în toate pliurile sufletului și cugetului lor și să îi înveți zborul? Bradul pe care l-a sădit la începutul carierei sale se înalță viguros confirmând simbolic că pe pământul din jurul său s-au întâmplat și se întâmplă mărețe fapte la care a fost martor.

Mă întreb eu însumi, aflat sub semnul unei emoții, ce fior adânc va răscoli simțurile foștilor colegi, foștilor elevi trecuți prin acest templu sacru, prestigiosul *Colegiu Spiru Haret*, acum oameni mari risipiți prin lume pentru a-și da vieții un sens, când le va fi inundată ființa cu aceste clipe pline de romantism și nostalgie. Va rămâne în ei ca o lumină ce nu se stinge când se vor regăsi adunați între copertile acestei cărți în care își va privi fiecare icoana propriei vieți și icoana istoriei la răscruce de veacuri, la răscruce de milenii, la răscruce de destin.

Cartea aceasta este o antologie a unui timp astral, lucrată cu migală de giuvaer dar și o antologie a sufletelor celor evocați în ea. Scrisă de un om din interiorul faptelor, un apologet al credinței, despuiat de formalism, de artificii. Prin tot ce a făcut în viață autorul mărturisește aici, cheamă, speră, iartă și iată, varsă o lacrimă. O lacrimă nu de tânguire, o lacrimă nu de învins ci, o lacrimă de învingător. Practic, profesorul Pavel și-a trăit cuvintele semănate pe ogorul acestor pagini, până la ultima celulă când patetic, când biblic, când pilduitor, când tainic dar, deloc înverșunat.

Primește cititorule și, mai ales domniile voastre, profesori și foști elevi care vă veți regăsi adunați de gândul frumos și osteneala fostului coleg și profesor, primiți-i mesajul și lăsați-l să vă intre fluid în ființă, bucurați-vă de sublimul regăsirii și de aurul din propriile vieți.

Și, mai ales, nu uitați că oriunde vă va purta destinul, nimic nu este mai de preț, mai înălțător, decât să ai un loc, o matcă la care să te întorci cu gândul pentru a vă aerisi și revigora ființa, și poate, uneori a vă salva sufletul de la ruină. Și nu uitați: purtați-vă în suflet unul altuia, profesori, colegi, prieteni, timpuri și locuri pe care le-ați avut sub tălpi. Și se înțelege, *cu voia dumneavoastră, ultimul pe listă*, pe omul și profesorul Virgil Pavel, pentru că meritul de a trăi noi înșine în sufletul altuia, e singura adeverată valoare omenească.

Evenimentul a avut loc în incinta Colegiului Național „Spiru Haret” din Tecuci, pe data de 05.09.2020.

Fotografiile au fost asigurate de Violeta Mândru.

Camelia ARDELEAN

Constantin Marafet – atins de febra pietrelor cărunte

Nu știu dacă mai este cineva care să nu fi auzit până acum de Constantin Marafet. Născut în anul 1961, în județul Buzău, cunoscutul poet, prozator și editor de la granița cu Moldova, membru al Uniunii Scriitorilor, cetățean de onoare al comunei natale Buda, județul Buzău, cetățean de onoare al orașului Edineț, Republica Moldova, este prezent efemer în diferite publicații și reviste: *Literatorul*, *Amphitruon*, *Arhipelag*, *Cronica Română*, *Convorbiri literare*, *Lucefărul de dimineață*, *Rencontres Européennes* (Franța), *AGERO* (Stuttgart, Germania), *Literatură și artă* (Chișinău), *Lumină lină* (New York), *Meridianul românesc* (USA), *Univers românesc* (Bruxelles, Belgia), *Univers românesc* (Spania), *DIE BRÜCKE* (Germania) etc. Publică, din 1990, mai multe cărți de poezie și proză, bine primite de critica literară. „Făcător” de publicații, înființează reviste, pe care le conduce, cu un singur scop: promovarea culturii locale. Este organizatorul, de 12 ani încoace, al Festivalului internațional de creație literară „Titel Constantinescu”, de la Râmnicu Sărat.

Volumul *Febra pietrelor cărunte* (Editura Rafet, Râmnicu Sărat, 2019), pe care am avut plăcerea să-l primesc în dar chiar de la autor, (re)confirmă talentul său literar și faptul că fântâna sufletului îi mustește încă de dragoste și poezie. Dacă e să dăm crezare (și îi vom da, „măcar” pentru profesionalismul și experiența ce îl recomandă) renumitului eminescolog Theodor Codreanu, semnatarul prefeței, ne aflăm în fața unui poet postmodernist a cărui lirică „vine pe urmele *Cântării Cântărilor*, capodopera absolută a iubirii dintotdeauna”, el depărtându-se „binișor de postmodernistii generației sale, care au mers pe calea părăsirii *metaforei*, în favoarea a ceea ce s-a numit *poezia concretului*”, pentru a redescoperi „substanța imnică, străveche, a poeziei”.

După asemenea cuvinte, curiozitatea mea nu putea decât să ajungă la apogeu. Astfel, încă din poemul de debut al cărții (*nu așteaptă nimeni dimineața*), am descoperit un bărbat pasional, pentru care vârsta este doar o cifră în buletin și firele cărunte, un motiv în plus de a transpune în viața personală experiența acumulată în căușul anilor: „ating urma pașilor cu degetele/ din labirintul inimii/...// lumina nu știe că o caut în tine/ ...de aceea se întrandafiresc coapsele/ când deschid ușa”.

În timp ce iubita „umezește cu buzele orele pline/ de la marginea patului/...// oglinda... numără invers două chipuri în șoapta viilor”, născând în mintea poetului cu „dorul agățat de trup” întrebări „existențiale”: „dacă rujul își pierde culoarea/ la căderea în neființă a sărutului/ mai poți să îți cu ambele palme/ peretele cerului?” (*între vii*).

Forța de metaforizare a poetului este remarcabilă, el arde ca o făclie pe rugul iubirii, cu patima unui adolescent întârziat, care vrea să bea nectarul tinereții până la fund, pentru a-și potoli setea de viață. Chiar dacă,

constantin marafet

febra pietrelor cărunte

la „inventarul” sentimentelor, mai apar și minusuri („privesc cum sunt așezate/ furtunile pe anii iubirii într-un catalog/ cu rugini și vini apocaliptice”), autorul așteaptă „nașterea zilei cu ochii tăi în rană”, demonstrând că „furtunile de dor și de respirări” nu au reușit să(-i) ucidă dragostea, din contră, l-au făcut și mai flămând de ea, această pasiune nestăvilită regăsindu-se într-un strigăt mut: „Lăsați-mă să iubesc!” (*ești cuibul zborului meu*).

Conștient că, în decursul existenței, apare un moment în care „umerii nu mai pot duce busola/ unei nopți de la certificatul de botez/ până la certificatul de deces”, când nu-ți mai rămâne decât să „te așezi în clipa ta cărunță/ numărând darurile risipite în cripta eternității” și să „aștepti cu sufletul tăiat de ghilotina/ apusului/ felii de lumină” (*taci în gura foamei*), Constantin Marafet încearcă, atât cât mai este timp, să găsească un remediu al tuturor slăbiciunilor și neîmplinirilor („caut prin foamea asta o iubire neîmblânzită”), acest „leac” fiind mai aproape de el decât credea, și anume „focul” ce „arde această foame/ sub coapsele tale” (*stau împânzit de icoane*).

Declarațiile adresate partenerei nu conțesc, demonstrând natura sensibilă și concesivă a unui poet original, ce a învățat că atunci când „profunde patimi se ascund/ sub suprafața ironiei”, iertarea este cea mai scumpă „armă” în „lupta” pentru consolidarea cuplului: „dacă plânsul meu ar avea picioarele lungi/ ar ajunge la tine într-o clipă și te-ar ierta” (*depărtarea cuprinde o ironie*).

Cu „viața... prinsă într-o ușă așteptând o pândă”, el întoarce „roata morii/ pe toate fețele izbânzii” (*nimic nu mai încape în vis*), ca să învingă „veșnicia din clepsidră” chiar și în păcat” (*diminețile nu mai au apusuri*). Percepând fragilitatea realității, nu vrea să cedeze „ștafeta” sau mai bine-zis să renunțe la mierea din cupa iubirii, cât încă mai „simt(e) cum/ aleargă lupii

(continuare în pag. 35)

în haite tinere/ prin trup/ după urletul vechii haite” (**din a-dâncuri**). Este de admirat ingeniozitatea autorului, ce găsește mereu formule de adresare inedite, prin care să-și mărturisească simțămintele ardente. În iubirea sa, care atinge pe alocuri paroxismul, partenera este divinizată, adulată, răsfățată: „dacă tu ai fi fost cerul/ aș fi îngenunchiat/ dacă ai fi fost pământul/ te-aș fi însământat continuu/.../ dar... ești doar sufletul meu ce poartă pe/ umeri dragostea într-o clipă plină de eternități/.../ tu mi-ai rupt gratiile mirării/.../ facem dragoste/.../ dincoace de interzis” (**dacă tu**); „am nevoie de sărutul tău/ ca de o planetă cu un singur râu/ să-mi amanez/ ziua de mâine la sânul tău” (**la sân o iluzie captivă**). „Eu nu mai am loc în singurătate” (**alungă vertical**), ni se confesează el, preferând plânsul/tristețea episodică în locul solitudinii: „adun lacrimi de fluturi/ din ochii tăi înalți/ și le învăț să scrie” (**într-un cerc cărunt**).

La Constantin Marafet, o simplă imagine din trecut, combinată cu secvențe din natură, poate avea conotații nebănuite: „fulgerul are întotdeauna dreptate/ apucă ninsorile de umeri/ și-mi torturează absența cu amintiri/ despre apa de băut/ cea în care ascund chipul tău/ pentru a te putea săruta mai târziu” (**pentru a te putea săruta mai târziu**). Fulgerul, ce simbolizează scânteia vieții și energia fertilă sau, pe plan spiritual, lumina lăuntrică, apare și în alte poezii, semn că autorul manifestă încredere în procesul vieții, punându-și speranța, în împrejurările nefaste, în palmele Divinității. Astfel, orice suferință pare mai ușor de suportat: „pe rănilor mele rotunde și cu dantelă/ de borangic/ durerea e atât de firească/ precum fulgerul/ care țâșnește/ deodată de la pământ către cer/.../ și umple văzduhul cu orbirea mea” (**adierile fac popas înlăcrimat**).

Sărutul, asociat cu pacea și uniunea (dacă facem abstracție de sărutul trădării, al lui Iuda), poate fi regăsit, de asemenea, de multe ori pe parcursul volumului, semnificând dorința de armonie a poetului, de iubire necondiționată: „în sărutul tău stă patria mea”. În noianul de trăiri concupiscente, el își atrage partenera într-un joc „periculos”, erotic, imperios necesar în păstrarea vie a pasiunii: „cea mai frumoasă muzică e frunza/ ce-mi dezgolește cu sfială/ coapsele tale”. Frunza, simbol al fericirii și prosperității, este de bun augur, chiar dacă din context nu lipsesc regretele pentru curgerea vijelioasă a cascadei timpului în albia existenței: „ce păcat că nu mai sunt tânăr/ să pot cosi tot crângul tău de maci” (**nu pot opri depărtarea**).

„Prizonierul unui destin neanunțat” și „posesor” al unei senzualități pregnante, poetul ne destăinuie faptul că evadarea (sa) cea mai râvnită din banalul cotidian este în brațele iubitei, acolo unde „eu te învelesc cu buza de sus/ să pot mușca/.../ din plinul unui apus” (**prizonierul unui destin neanunțat**) și unde „implor cerul și pământul să iasă din zid/ să te pot săruta în liniștea unui foc”, pentru că „vreau să mă hrănesc cu toate gândurile tale” (**ziua**). „Eu cred că din basme am extras cu seringă/ iubirea”, mai spune el, și că „ascundem tot întunericul sub cămașa descheiată” (**după furtună**), fiind „proprietarii unui râu/ ce-și plimbă învolburarea/ printre copaci albi” (**când amiaza prelungea universul**).

Apoi continuă, la fel de fascinat de puterea de seducție a partenerei asupra sa: „M-am accidentat/ în dimineața asta/ în iubirea ta” (**rujul tău cu miros de amiază**); „cum trec clipele unei lacrimi/ prin țepii unui trandafir/

așa trec anii mei fără tine” (**o patimă ucide fumul unei țigări**); „viața mea începe și se termină în ochii tăi” (**însir zilele la uscat**); „urcă secunde ca pe un vulcan pe sânii tăi/ desfrunziți de setea mea/.../ mă dezintegrez în ochii tăi/ și mereu, mereu plus o secundă te iubesc” (**urcă secunde ca pe un vulcan pe sânii tăi**); „tu ești un trandafir alb ce a căzut din cer/ direct în inimă” (**dorul e atât de greu încât nu pot să-mi ridic trupul**); „de când te știu toate râurile curg în cer/.../ de câte ori te sărut se înalță o rugăciune/.../ te-ai rătăcit în sângele meu și nu mai găsești ieșirea” (**aerul din fotografia friții**); „fac dragoste cu tine/ și auzul oprește diminețile să se întrupeze/.../ trupurile noastre goale se plimbă/ de la un sărut la altul încătușate” (**noaptele au buzunarele cusute**); „dacă aș pierde sărutul tău/ aș pierde sensul universului” (**trag o linie sub noapte**); „chipul tău... scoate apă/ din fântâni nesăpate/ să mă țină-n viață” (**am legat trandafirii la ochi cu șnurul iubirii**); „nu mai crește văzduhul unde tu nu ești” (**oprește zborul la răscruce**); „ți-am descuiat sufletul/ când a căzut fulgerul/ și de atunci te țin mereu în brațe strâns/ să nu pierzi vreo stea” (**și pacea n-o gădesc în nori**); „oasele, pietrele își pierd mințile/ în dansul apelor și al munților/ de sub cămașa ta” (**iluzia așteptării**), iar lista s-ar putea întinde pe câteva pagini. Nu mai insistăm însă, pentru a lăsa cititorului plăcerea să descopere singur câte ceva din vitalitatea debordantă a îndrăgostitului peren, semnatar al versurilor, care-și așază cu franchețe sufletul în palma cuvintelor.

Figurile de stil savuroase și uneori excentrice se împletesc în imagini construite cu mîgală pe tot parcursul cărții. Voluptatea transpusă în slove și stilul nonconformist al autorului suplinesc unitaritatea tematică, volumul în sine fiind un poem neterminat, ce poartă cititorul într-o lume de miracol și fantezie a unei iubiri idealiste, descrisă cu un patos greu de egalat. Fiecare titlu în parte este un micropoem și fiecare poezie transmite un lirism înflăcărat, dezvăluindu-ne un eros ce refuză să țină seama de bariera timpului și de vremurile cenușii pe care le parcurgem, mărturisit fără patetism sau vulgaritate.

Constantin Marafet este „poetul vivace în limbaj și profund în reflecție”. În registrul său stilistic, de „o anume solemnitate intrinsecă”, „metafora este regina reginelor”, afirmă scriitorul și criticul literar Florin Dochia în postfața cărții, adăugând: „El nu scrie/ spune cuvinte, ci le celebrează, le oficiază precum din spatele unui amvon”. Verbul său curge ca un râu năvalnic, aș completa eu, dovedind un entuziasm molipsitor, în spatele căruia se ascunde un om modest și sensibil, care nu se sfiește să ne declare cu sinceritate: „sunt unicul fiu al nimicului și vântul mă doboară cu un cântec”. Dacă dorim să-l cunoaștem cu adevărat, trebuie să văslim alături de el pe oceanul de flăcări, cuprinși de febra iubirii și a dragostei de viață...

Constantin STANCU

Cuvântul – neprețuit explozibil

Harnic și meticolos, Adrian Botez își scrie epopeea despre călătoria sa în lumea aceasta. În ultima perioadă a publicat mai multe cărți, după un program propriu, despre destin, artă și suferință într-o viață afectată de magma poemelor primite, ivite în nopți de diamant.

Volumul de versuri *Casa făcută din împușcături (poezii care te țin treaz...)**, apărut la Editura Rafet în anul 2020, menține ritmul interior, tensiunea care apare între bucuria scrierii și suferința zilnică. Titlul este neobișnuit și provocator pentru cititor. Mesajul cărții vine dintr-o experiență amară, din constatarea că vremurile actuale au ajuns la un punct de cotitură, la o destrămare a șansei. Termenul *apocalipsa* se manifestă și în aceste poeme scrise, durerea străbate actul creației. Deși poetul ține să-și transmită viziunea spirituală asupra existenței, el nu renunță la mijloacele literare pe care le stăpânește în siguranță. Pe unele locuri forțează limitele cuvintelor, o face de dragul cititorului care va trebui să observe semnele care apar în epopeea lirică. Ele abundă în text, sunt puncte de reper pentru scriitor și pentru cititor. O revoltă, bine construită liric, răzbate din poeme. Ritmul și rima susțin ideile, imprevizibilul are cota lui de vizibilitate. Lectura poemelor presupune un anumit nivel de cultură, de cunoaștere, mai ales cunoaștere spirituală.

Cartea are mai multe paliere pe care se dezvoltă spre o țință bine conturată: *Partea I: CASA FĂCUTĂ DIN ÎMPUȘCĂTURI*; *Partea a II-a: SAR DIN LUME-N ALTĂ LUME*; *Partea a III-a: DOINE*; *Partea a IV-a: VINA DE A FI POET*; *Epilog(uri)*.

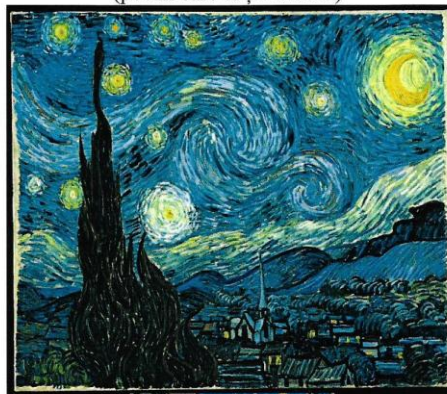
Constatarea poetului este una tristă, lumea este imperfectă, locul unde trăim este afectat de loviturile primite de-a lungul vremii. Istoria are secretele ei, este o istorie în care violența a zdruncinat viața oamenilor, „casa este făcută din împușcături”. Dincolo de tristețe există și speranța într-o altă lume, mai bună, în alte spații. Până atunci, responsabilitatea poetului este maximă, el receptează semnele, semnalele, are partea lui de vină pentru violența asupra lumii. Valorile spirituale se concentrează asupra unei prezențe eterne: **Crist**. Pentru poet aceasta este o prezență necesară, este punctul de siguranță într-o lume nesigură. Crist oferă perspectiva asupra existenței. Suferința are rolul ei, Crist a suferit/ suferă și el pentru un adevăr maculat de erorile umane. Poetul depășește stadiul teologic, el forțează limita și vede în această prezență un motiv pentru o existență în lumină, în adevăr, în armonie cu restul creației. Uneori, poetul se revoltă pe Demiurg, o face din necesitatea de a avea o relație cu acesta, de a ieși din cutele timpului brutal. Este revolta celui care cunoaște și se războiește cu limitele între care viețuiește.

Capitolul *Doine* are menirea de a îmblânzi universul prin cânt, poetul simte responsabilitatea pentru menirea *Boem@ (139) 9/2020*

Adrian Botez

CASĂ FĂCUTĂ DIN ÎMPUȘCĂTURI

(poezii care te țin treaz...)

Editura RAFET
2020

extinsă a universului. Jalea, revolta, supărarea, un dor din alte lumi, un impuls către eternitate, toate marchează această parte a volumului. Motivele preluate din folclor, din tradiții și obiceiuri, din bocete sau imprecizații, sunt bine asimilate și cititorul intră în atmosfera sufletului marcat de dor... Poetul emite, chiar, ipoteza dispariției Creației...

Observăm că lumea aceasta a fost afectată, sunt lovitură/ împușcături, există scrumul lăsat de focul abisului, justiția a căzut la un nivel minim. Omul a murit de întrebări, moartea stă în picioare, se simte nimicnicia, există nebuni într-o lume în mișcare, aparent logică. Năcazul are și el o doină, se aude un cântec barbar, omul a plecat din vatra sa, a dezertat din destinația sa...

În această cădere în ruină, poetul descoperă puncte de sprijin: Să crezi în Crist pentru a redescoperi identitatea adevărată, putem sta pe un dig între un Ocean și alt Ocean, Crăciunul are un mister, zilele sunt zestrea lui Dumnezeu, poezia este un portal spre eternitate, arta are sursele ei de evadare.

De reținut și prezența albinelor harnice, ele reconstruiesc cosmosul cu migală. Imaginea lui Van Gogh, pictorul dedicat culorilor absolute, aduce o notă de pasiune care depășește limita vremii. Natura oferă salvarea prin frumusețea ei, prin puritate, prin lumina care conservă mesajul original, zidurile radiază și ele gândurile oamenilor, singurătatea este o aparență într-o lume dinamică.

„e Unu` - pe Strada/ mea - care arată - de parcă/ ține locul Altuia/ mereu am impresia - când îl/ văd - că/ numai dacă m-ași uita după vreun/ Gard - ceva - s-ar putea să-l/ zăresc - pe el - Cel/ Adevărat - ghemuit - acolo/ ca un Răufăcător - care se/ ascunde...”
(*E unu`*, p. 14).

(continuare în pag. 37)

Dorul după un loc al omului se definește în poemul *Casa lui* (lui Vincent van Gogh): „*Casa lui e PRETUTINDENI – unde Dumnezeu îl strânge la Pieptu-i pe OM/ ca FRATE SUBLIM – ÎNSĂNGERAT CERȘETOR – chiar ATOM.../ Casa lui e-n Soarele-Floare – acolo unde Doare – cel mai turbat și fără-nțetare.../ Casa lui e Noul Pământ – unde Grădinile se pleacă sub înfloritor jurământ...*” (p. 21).

Identitatea individului, la final de vremuri, se focalizează pe Crist: „*Când spui o Rugăciune – spune-o-n Limba ta Amară/ (...cu inflexiuni de Înger și de Fiară...)/ pe care – nici pe ea – nu ți-o pot lua – de-afară:/ nu Preoții înseamnă Rugăciune/ ci Răstignirea ta – pe Golgota Străbune...*” (Să crezi în Crist: Identitatea ta adevărată, p. 31).

O concluzie: Viața este un Dar Ceresc, dar ne batem joc de toate, apoi dorim bine pe pământ... (*Parșivenia umană eternă*, p.36).

Existența continuă datorită rădăcinilor omului, părinții au adus existența la un anumit nivel pentru fiecare, o întâlnire în absolut e posibilă pentru a putea sări dintr-o lume în altă lume.

Omul poate muri de întrebări, el degeră-n Cântec, în Stele, în Frigul Logosului. El nu va învia în săbii de răsunări, ci-n Munții cei Mari... Și nu punem întrebări suficiente, doar cântim. Omul ar trebui să-și asume dialogul, cântecul, efectele răspunsurilor care vin din Înalt...

Frica de moarte poate fi învinsă, omul are o șansă: „*Moartea stă în Picioare: fiți/ politicoși – aduceți un Scaun – să ne/ privească și de jos în sus/ Moartea stă în Picioare: n-o lăsați/ niciodată – să stea în/ Picioare – să vă privească/ Suverană – plină de/ Ifose Gratuite: în definitiv – nu e decât/ și ea –un Slujbaș/ oarecare – ca fiecare dintre/noi*” (*Moartea stă în Picioare*, p. 51).

Existența este efemeră, avem loc pe Dig, între Ocean și Ocean, acolo, între Vrajbă și Crimă, există Sânge, nu Spini, un foc ne face scrum, într-o Năvalnică larnă...

Poetul propune o scurtă descriere privitoare la *Taina Dacilor*, o prezență abisală asupra amprentei spirituale a românilor, semnul din adânc a originii și sensului în istorie. Dublate sunt imprecățiile dedicate celor care clădesc imperii pe sufletele oamenilor. Suntem călăuziți în labirintul intereselor celor care cuceresc solstițiul minții. Textele devoalează o zonă zbuciumată, poetul este legat și empatizează cu oamenii care s-au dus într-o doină abisală.

Responsabilitatea artistului în lumea aceasta vizibilă, lumea de sub soare, este una profundă, el păstrează rădăcina spirituală a neamului în Antrepozitele din vis, din imaginație, din cuvinte. Acceptă și execuția în piața vizibilă de cuvinte, din cânt. Asupra poetului se trag toate Gloanțele Lumii. El nu dispăre, se transferă în univers, Carnea Răstignită are resurse pentru veșnicie. E un fel de scriere pe carnea durută a lumii.

Poemele lui Adrian Botez au încrustate în piatra lor zbuciumul lumii. Versurile se frâng, se caută unele pe altele, oferă portaluri de idei spre o lume spirituală. Există un ritm specific, modelat de gândurile materializate în versuri. Versurile sunt străbătute de semne, poetul le scrie cu literă mare pentru a atrage atenția asupra simbolurilor ascunse. Este un clasic care forțează limitele, ferindu-se de capcanele unei modernități superficiale. Prezentul are înscris, în mesaj, trecutul și viitorul, speranțele și țipătul. Folclorul are un loc aparte, sunt preluate temele majore ale sufletului românesc. Versurile sunt marcate de un

misticism construit pe idei solide și fragile în același timp. Cititorul este solicitat și inițiat simultan. Sunt poeme pentru cei care cunosc sensul în istorie. Limbajul este dens, ideile academice se întâlnesc cu zicerile de fiecare zi. Viziunea de Sus se leagă de necesitățile obișnuite. Spasmul cosmic se desfășoară peste spasmul omului afectat de neputințe. Există o democrație a cuvintelor în scrierile lui Adrian Botez, o generozitate a revoltei.

Cartea este dedicată soției, are o parte consistentă privitoare la identitatea poetului. Sunt date bibliografice, scurte comentarii făcute asupra cărților sale, incomode și atipice pentru literatura de astăzi. De remarcat și copertele, ele rețin două tablouri de Vincent van Gogh: *Noapte înstelată și Terasa cafenelei noaptea*. Trimiterile sunt directe și subliniază arderea artistului sub galaxii de cuvinte și sub galaxii de sensuri. Plus copleșitoarea prezență a Demiurgului prin/ în Creația Sa.

Concluzia aparține poetului: *Minunile nu stau cu Ușa-Nchisă* (fragment din poemul *Vina de a fi poet*, p.113).

*Adrian Botez, *Casa făcută din împușcături: (poezii care te țin treaz...)*, 167 de pagini, Râmnicu Sărat, Editura Rafet, 2020.

(urmare din pag. 15)

la evenimentele muzicale petrecute în Brăila. Sunt moduri elegant-duios-simbolice de a accentua viața culturală a orașului, apetitul locuitorilor săi pentru manifestările elevate și marea dragoste a creatorilor de frumos de a hrăni, iar și iar, pomul verde al bucuriilor culturale. După o activitate bogată, ce reclamă recursul la superlative, cu siguranță, va fi considerat un întemeietor de lecție în istoria muzicală a orașului și un continuator în critica literară, fapt ce nu va fi ocolit de istoricii literari.

Și iată cum, prin publicarea acestor volume, domnul profesor Dumitru Anghel ne-a condus prin troiene de ani și de evenimente, încărcate de oameni și amintirile lăsate de ei. Au fost multe? Au fost puține? Ne privim amintirile prin timp. Frumoase amintiri! Ne oglindim amintirile prin oameni. Frumoși oameni!... Închinăciune *brăileanului adoptat*, profesor **Dumitru Anghel**, care adevărește faptul că „*omul sfințește locul*”!

Redacția

Ioana SPĂTARIU

Picături din povești

Este seară. Și acum, ca în fiecare seară, mă așez pe patul din camera mea. În raftul de la marginea patului se află mai multe cărți cu povești. Sunt povești pe care tata, mama ori bunica mi le citeau pe când eram mai mică. Privesc spre acele cărți amintindu-mi cu drag ce frumos era. Acum am mai crescut și cititul poveștilor mi se pare ca o amintire, dar e o amintire care îmi face plăcere.

Mă simt obosită. Azi am avut multe teme la matematică. În timp ce gândul meu călătorea prin încântătoarea lume a poveștilor, aud un sunet: „Pu-pu-pup, pu-pu-pup, pu-pu-pup!”

- Vino-n coa, pupăză urâcioasă! Mi s-a făcut lehamite de tine!

- Nică, tu ești? am întrebat uimită.

- Da, eu sunt! Dă-mi o mână de ajutor, să prind pupăza asta, ș-apoi om avea timp de vorbă. Un moșneag ursuz i-o dat drumul când eram în târg. Cică ar fi vrut s-o drămăluiească și a scăpat-o. Norocul lui că era și tata pe acolo că nu scăpa el de mine.

- Dar ce ai cu pupăza, săraca?

- Păi, dânsa mare supărare îmi face. Când cântă ea dimineața, repede mă trezește mămuca să plec la școală.

- Nu trebuie să te superi. În viață ai nevoie să înveți carte. Oricum, gândește-te! Când mama ta va afla că nu mai este, o va cuprinde o mare tristețe.

- E drept ce spui ...

Atunci pupăza s-a așezat pe o creangă. Repede, Nică a pus căciula pe ea. Și a prins-o. De data asta, nu a mai vrut să o vândă, ci s-o ducă în cuibul ei din tei.

Zâmbeam, văzându-i fapta lui frumoasă, când am zărit o fetiță care trecea împreună cu un băiat mânănd mai multe capre la păscut. Băiatul a strigat-o pe fetiță:

- Heidi, fii atentă la Fulg-de-nea! Vezi că vrea să se urce pe gard să roadă frunzele de la copaci.

- Hei, așteptați-mă! Vreau să merg cu voi, am strigat eu entuziasmată.

- Cine ești? m-a întrebat Heidi.

- Sunt Ioana. Și bunicul meu are capre. Îmi place și mie să merg cu ele la păscut.

- Desigur! Poți veni cu noi, zise Peter.

Era o zi frumoasă de vară. Înaintam ușor printre poteci de munte. De o parte și de alta, pășunea era plină de flori printre care bâzâiau albinele harnice. Un vânt ușor legăna firele de iarbă. Un vultur își făcu apariția deasupra noastră. La apariția lui, porumbeii sălbatici se ascundeau printre ramurile brazilor. Heidi a început să povestească despre prietena ei Clara din Frankfurt.

În timp ce ea povestea, ceva groaznic era să se întâmple. Nică, împreună cu vărul său, încercau să împin-gă o piatră mare la vale. Dacă piatra se mișca aceasta ar fi lovit caprele care pășteau liniștite.

- Hei! Oprește-te, am strigat eu, care știam ce avea să se întâmple. Nică s-a oprit și m-a privit. Am alergat spre el. Ajungând în dreptul lui i-am zis că este pe cale să rănească caprele lui Heidi. Nică și-a cerut iertare și a plecat spre casa sa.

Dintr-o dată îi văd pe Peter și pe Heidi speriați. Fulg-de-nea dispăruse.

- Ce bine ar fi să ne ajute cineva! Nici nu am zis bine că și-au făcut apariția Lungilă și Ochilă. Acesta din urmă, Boem@ (139) 9/2020

cu ochiul său gigant, o zări pe Fulg-de-nea cocoțată pe o stâncă abruptă. Răs-Lungilă își întinse mâna sa telescopică, o prinse pe căpriță de coarne și o aduse înapoi. Fulg-de-nea se uită speriată la noi, în timp ce caprele cealalte au venit în întâmpinarea ei. Împreună au continuat să pască iarbă iar noi ne-am așezat pe un buștean ca să mâncăm din traista în care bunicul lui Heidi pusese o bucată de brânză și o pâine mare rotundă.

Se făcu seară. Am pornit cu caprele spre casa bunicului. Ajungând acolo, am observat că bunicul lui Heidi era chiar bunicul meu, care mă aștepta cu o cană plină cu lapte proaspăt. Mi-a zâmbit și m-a sărutat pe cei doi obraji îmbujorați după drumul obositor, făcut prin pășunea verde. De la un timp mi se făcu dor de părinții mei și de camera mea în care aveam adunate multe dintre amintirile mele.

- Știi, Heidi, vreau să mă întorc la familia mea.

- Păcat, trebuie să ne luăm rămas bun, oftă Heidi.

- Dar am o problemă, nu știu încotro să merg.

- Știi cine te poate ajuta, interveni Peter.

- Cine? am întrebat eu uimită.

- Păi este o fetiță pe nume Alice.

- Super! O cunosc pe Alice. Locuiește pe aici?

- Stă fix după acel munte mare.

- Cred că durează ore bune până acolo. Mai bine mă pornesc la drum mâine dimineață, știi cum se zice: „cine se scoală de dimineață, departe ajunge”.

Dis-de-dimineață, m-am trezit. Bunicul îmi pregătise o traistă plină cu bunătăți: brânză proaspătă, zmeură, o bucată de pâine și o sticlă cu apă de la izvorul din fața casei lui. Mi-am luat la revedere de la toți cei de acolo.

Nu pornisem bine la drum că l-am văzut pe uriașul Lungilă. Văzându-l din nou, am simțit o imensă bucurie, mai ales că îmi era de mare ajutor.

- Bună ziua, Lungilă! Te rog să mă ajuți să ajung mai repede la Alice. Peter mi-a zis că o pot găsi dincolo de muntele din fața noastră.

- Ha! Ha! Știam eu că toți oamenii au nevoie de mine. Și Harap-Alb a râs când m-a văzut prima oară, dar când a văzut ce pot face... Bine, fetițo, urcă-te pe mâna mea!

Pe mâna lui Lungilă mă simțeam ca atunci când eram cu părinții la munte și urcam cu telecabina. Uriașul făcu un singur pas și eram deasupra casei lui Alice. Apoi, a lăsat mâna ușor în jos și eram în fața ușii ei. După ce i-am mulțumit lui Lungilă, am bătut la ușă. În prag apăru frumoasa Alice. Am început să-i spun că îmi doresc foarte mult să ajung acasă. Atunci ea mi-a răspuns:

- Știu cum pot să te ajut. Uite, îți dăruiesc o cheiță.

Apoi mi-a arătat cu degetul spre o ușă din lemn de pin aflată pe un perete din apropiere. Am mers spre ușă, am introdus cheia. Ușa s-a deschis.

Mi-am luat rămas bun de la Alice și am pășit prin ușa deschisă. În acel moment, m-am trezit pe patul din camera mea. Fusesse cel mai frumos vis, sau poate nu a fost un vis. Poate chiar am fost în lumea minunată a poveștilor. Cel mai mult contează că totul fusese real pentru mine, că Nică, Heidi, Peter, bunicul, Lungilă vorbisera cu mine.

(continuare în pag. 39)

Ce ciudat! Sub perna mea am găsit cheița aurită cu două diamante mici, pe care mi-o dădu Alice.

Premiul I la concursul "Condeii fermecat", secțiunea II (11-14 ani), concurs organizat de Biblioteca Județeană "V. A. Urechia" din Galați cu prilejul Zilei Internaționale a Copilului, 1 iunie 2020.

Maria Victoria CHIFU

Povestiri la gura sobii

Câteodată mă plictiseam să stau toată ziua la bloc limitată între patru pereți, fără să pot ieși într-o curte... adică mi se făcuse dor de bunica...

Încă de când aveam 3-4 ani, îmi plăcea să merg la ea să petrec momente minunate, pe care nu le voi putea vreodată.

Bunica avea obiceiul să mă ducă în grădina ei de poveste pentru a-mi dezlega tainele legumelor hrănitore și ale fructelor parfumate și frumos colorate, parcă, de mâna unui pictor celebru. Bunicii-zână, deseori, îi plăcea să-mi spună: „Legumele se cresc cu multă iubire și înțelepciune pentru a da rod bogat, iar omului rău și negru la inimă nu-i vor crește, ele se vor strica una câte una în fiecare an...”

La fel, mă ducea și în bucătăria ei de vară, un loc vrăjit, unde gătea bucate alese, ca pentru o adevărată prințesă, iar, uneori, plecam de la ea de acasă cu o desa-gă cu mâncăruri foarte bine pregătite în care "prăsăra" toată dragostea ei... Spunea ea că „laptele bun e de la vacă bună, iar vaca bună, de la om gospodar se face...”

Cocheta și Crochița erau cloștile mele preferate. Foarte bune cloște mai erau...făceau pui de carne... lu-beam să le dau drumul cât colo în grădină să facă mișca-re, dar degeaba, căci bunica le prindea repede și înclua cu forță cotețul pentru păsări. Era, de fapt, o cutie de lemn, cu sârmă și capac, cu încuietore făcută chiar de ea... Dar, degeaba le înclua bunica acolo cu lacătul ei mare și greu, meșterit de nea' Ghiță, vecinul de peste drum, căci eu mergeam la șorțul ei plin cu chei fel de fel, cârpe, batiste, linguri, lână, ațe și găseam cheile pentru a oferi cale liberă găinilor... Foarte distrată mai era bunica!!!!

Iar, după toate întâmplările acestea, mergeam acasă cu inima și mintea încărcate de amintiri frumoase, numai bune de povestit la gura sobei...

Premiul II la concursul "Condeii fermecat", secțiunea I (7-10 ani), concurs organizat de Biblioteca Județeană "V.A. Urechia" din Galați cu prilejul Zilei Internaționale a Copilului, 1 iunie 2020.

Denisa Cristina JUJĂU

Trista poveste a pisicuței

Trăiau odată un motan și o pisică. Aceștia locuiau într-o casă părăsită, pe unde umbla câte un șoricel pe care să-l prindă și să-l mănânce. Alteori, găseau vreo pasăre mititică blocată sub o scândură. O duceau bine și erau fericiți împreună.

Când credeau că nu pot fi mai fericiți de atât, pisica a

născut patru pui mititei, doi motănei și două pisicuțe. Motanii erau vărgați, cu burta albă și cu ochii verzi. Una dintre pisici era neagră cu ochii albaștri, iar cealaltă avea un aspect mai ciudat: era albă, cu un ochi verde și unul albastru.

Toți erau fericiți, mai ales părinții micuților. La început, mama lor i-a hrănit cu lapte, apoi, când s-au făcut mai mari, i-a învățat să prindă șoareci. Motanii se jucau între ei, iar pisicile se urcau în copaci.

Într-o zi, motăneii se jucau la etajul casei, cu toate că mama lor le-a interzis. În timp ce se jucau leapșa, unul dintre ei a strigat:

- Am să te prind!

Atunci, s-a așezat pe o balustradă și a sărit pe fratele său. Amândoi au început să rădă, până când, un scârțâit a așternut tăcerea.

- Ce se aude? a întrebat unul dintre ei.

- Nu știu, i-a răspuns fratele său.

În acel moment, au căzut prin podeaua subțire și au fost striviți de bucățile care au căzut din ea.

Alarmată, mama lor a fugit repede din bucătărie spre locul de unde se auzea tărahoiul. Văzând gaura din podea și că motăneii ei nu sunt nici unde, a început să-i caute prin mormanul de lemn, cu lacrimi în ochi. Dar nu mai avea rost fiindcă ei au rămas fără aer. Simțind cum inima îi este sfâșiată văzând cum bieții ei copii fuseseră striviți, începu să plângă amar. În scurt timp, toată familia se strânsese în jurul motăneilor și plângea.

A doua zi, pisicuțele au plecat în căutare de flori pentru frații lor. Ele au mers prin pădure până au găsit o tufă de trandafiri. Au cules florile și au făcut niște coroane minunate.

Când au vrut să plece, niște câini au venit după ele pe drumul spre casă. Pisicile au fugit pe altă cale sperând să scape de ei, dar pisica neagră s-a agățat în tufa de trandafiri. Biata pisică albă nu știa ce să facă. S-o salveze pe sora sa sau să fugă. În timp ce se gândea câinii se apropiau din ce în ce mai mult. Pisica albă știa că dacă va pleca de acum nu va fi prinsă, așa că o rupse la sănătoasa.

Și tot alergând, a ajuns într-o pădure. A mâncat petalele trandafirilor pentru că nu avea altceva ce să mănânce. Nu mai avea curajul să se întoarcă acasă. Fiindcă era tare ostentivă, a decis să adoarmă acolo.

Brusc, fu trezită de o furtună. Printre tunete și fulgere, auzi cum câinii veneau după ea. Speriată, se urcă într-un copac și începu să se roage la Dumnezeu ca să o ajute în acel moment.

Copacul căzu, doborât de un fulger, iar câinii se speriară și fugiră. Un petic de lumină lumina o casă. Pisica a înțeles că acolo trebuie să meargă. A alergat cât de repede a putut până când a ajuns. A zgâriat ușa, iar stăpâna casei a lăsat-o să intre. Aceasta s-a dus la geam și i-a mulțumit lui Dumnezeu că a ajutat-o la greu.

De atunci a dus o viață frumoasă alături de o stăpână draguță și iubitoare.

Premiul "H. Ch. Andersen" la concursul "Condeii fermecat", secțiunea II (11-14 ani), organizat de Bibl. Județeană "V.A. Urechia" Galați cu prilejul Zilei Internaționale a Copilului, 1.06.2020.

The background is an abstract, textured composition. It features a central vertical band of bright red, which transitions into black and white areas. The overall appearance is that of a rough, possibly stone or concrete surface, with various shades and textures. The word 'BOEMA' is superimposed in the center, rendered in a bold, red, stylized font with a black outline.

BOEMA

www.boema.inforapart.ro